

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กิติพงษ์ อรุณพัฒน์พงศ์ แม่บททางกฎหมายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. (1) และ (2) หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ (17-19 พฤศจิกายน และ 24-26 พฤศจิกายน 2537) : 16-17 และ 15-16.
- _____. บริษัทอิสลิ่ง : ทางเลือกใหม่ของผู้ลงทุน. วารสารเงินธนาคาร 142 (กุมภาพันธ์ 2537) : 41-50.
- ✓ _____. รูปแบบกฎหมายกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. วารสารทนายความ 21 (สิงหาคม 2539) : 49-58.
- _____. แม่บททางกฎหมายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. Chulalongkorn Review 6 (กรกฎาคม - กันยายน 2537) : 10-17.
- เกษม จาติกวณิช. ประสบการณ์ในการบริหารรัฐวิสาหกิจกับนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. การประชุมระดับนโยบาย เรื่องรูปแบบที่เหมาะสมในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจสำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 กรุงเทพมหานคร , 6-7 สิงหาคม 2529.
- ไกรยุทธ อีรตยาดีพันธ์. การให้เอกชนดำเนินการแทนรัฐ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 25
- คหิง ฤาไชย. การปรับปรุงกฎหมายเพื่อดำเนินนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. การประชุมระดับนโยบาย เรื่องรูปแบบที่เหมาะสมในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจสำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6. กรุงเทพมหานคร, (สิงหาคม 2529) : 88-94.
- _____. การปรับปรุงกฎหมายเพื่อดำเนินนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. วารสารโครงการศึกษานโยบายสาธารณะ 28 (สิงหาคม 2531) : 5-6.
- งประมวณ, สำนัก. นโยบายการบริหารงานและการแบ่งประเภทของรัฐวิสาหกิจและมาตรการ เพื่อให้การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจบรรลุเป้าหมาย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงประมวณ. ม.ป.ท. (อัดสำเนา)

- งบประมาณ, สำนัก. .การแปรรูปรัฐวิสาหกิจของประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ.2527-ปัจจุบัน
กรุงเทพมหานคร : สำนักงบประมาณ, 2539. (อัดสำเนา)
- _____ . สำนักงบประมาณ 20 ปี. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2522.
- จงอาชวี โปธิสุนทร. การเลือกใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ ในการแก้ไขนโยบายรัฐวิสาหกิจของไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามธรรมศาสตร์, 2537.
- จิรัตน์ สังข์แก้ว. รูปแบบของการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. รายงานวิจัยคณะพาณิชยศาสตร์
และการบัญชีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.
- เจริญ บุญเสนอ. นโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของการประปาสหภูมิภาค : ศึกษากรณี :
บริษัทน้ำ จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, 2535.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สถานศึกษาและวิจัยรัฐวิสาหกิจ. การรวมรัฐวิสาหกิจ : ทิศทาง
กลยุทธ์และข้อสังเกต. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์, 2530.
- จันทร์รา เขี่ยมมยุรา. ข้อความคิดทางกฎหมายของรัฐวิสาหกิจ. วารสารนิติศาสตร์,
(กันยายน 2531) : 92-113.
- จันทร์ลักษณ์ โชตรัตน์ดิลก. กฎหมาย โทรมคมนาคม : การใช้และการตีความ การจัดตั้ง
องค์กรกลางที่ทำหน้าที่ควบคุมกำกับดูแล, แง่มุมในกฎหมายปกครอง. วารสาร
นิติศาสตร์ 24 (1, 2537) : 31-40.
- ชลธิชา แฉิงสาริกิจ. นโยบายทางกฎหมายการให้สิทธิพิเศษแก่รัฐวิสาหกิจในประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์. สัญญาปกครองในกฎหมายอังกฤษ. วารสารกฎหมายปกครอง
6, (เมษายน 2530) : 1-12.
- ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม และชัยพล ตราชูธรรม. บริษัทมหาชน. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2537.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์. ความหมายรัฐวิสาหกิจในฝรั่งเศส. วารสารกฎหมายปกครอง
1 (ธันวาคม 2525) : 731-744.
- ณรงชัย อัครเศรณี. การพัฒนาธุรกิจเพื่อรองรับนโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ.
วารสารโครงการศึกษานโยบายสาธารณะ 3(สิงหาคม 2531) : 7-8.

ถาวร เยาวจันทร์. การแปรรูปรัฐวิสาหกิจกับกิจการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศไทย.

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2534-2535.

นิคม จันทร์วิฑูร. ข้อพิจารณาด้านแรงงานในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. การประชุมระดับ
นโยบาย เรื่อง รูปแบบที่เหมาะสมในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจสำหรับแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6. กรุงเทพมหานคร (สิงหาคม 2529)
: 48-53.

_____ . ข้อพิจารณาด้านแรงงานในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. วารสารโครงการ
ศึกษานโยบายสาธารณะ 29(ตุลาคม 2531) : 1-2.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. กฎหมายมหาชน : วิวัฒนาการทางปรัชญา และลักษณะของกฎหมาย
ยุคต่างๆ กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2536.

_____ . สัญญาทางปกครองฝรั่งเศส. วารสารกฎหมายปกครอง 5(2529) : 73-120.

บุญเลิศ พงษ์มงคลสาม. นโยบายการคลังว่าด้วยรายรับของรัฐ. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2520.

ประยูร กาญจนกุล. คำอธิบายกฎหมายปกครอง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

ประกาศษ์ อวยชัย. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยหุ้นส่วนและบริษัท.
กรุงเทพมหานคร : สำนักองกรมศึกษากฎหมายแห่งนิติบัณฑิตยสภา, 2530.

ประเสริฐ เหมินทร์สมิต. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพกับนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ปรีดี บุญยงค์, คัมภีร์ แก้วเจริญ, รองพล เจริญพันธุ์, สมบูรณ์ มณีหาวา, เสือทอง กฤษณาวี
และอานุกาพ สุนทรนันต์. ข้อกำหนดด้านกฎหมายและการกำกับดูแลสำหรับการ
แปรรูปกิจการที่ให้บริการพื้นฐาน ตลอดจนการปรับเปลี่ยนรัฐวิสาหกิจเป็นเชิง
พาณิชย์และเป็นบริษัทจำกัด. ในประมวลผล การสัมมนาเรื่องการแปรรูป และ
การระดมทุน สำหรับรัฐวิสาหกิจที่ให้บริการพื้นฐาน : ความคืบหน้าและสู่ทางใน
อนาคต. (ตุลาคม 2537) : 49-60.

ปนัดดา เพ็ญอักษร. การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. วารสารกรมโยธาธิการ. 36(กรกฎาคม-
สิงหาคม 2538) : 38-43.

- เผ่าพัชร์ ชวนะลิขิกร. อนาคตของ กฟผ. ที่จูงมุ้งสู่ธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : การไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, 2527.
- ผุสดี สัตยมาณะ. รัฐวิสาหกิจไทย องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2539.
- พรรณณี วีชราชน. นโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจศึกษากรณีการสื่อสารแห่งประเทศไทย.
วิทยาลัยพหุปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- พนัส สิมะเสถียร และคณะ. การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- พนัส สิมะเสถียร. ความเป็นไปได้ในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจสู่ภาคเอกชน. วารสาร
กฎหมาย 10 (ธันวาคม, 2528) : 15-22.
- _____ . บทบาทของกระทรวงการคลังในการดำเนินนโยบายแปรรูปรัฐวิสาหกิจ.
วารสารโครงการศึกษานโยบายสาธารณะ 28 (สิงหาคม 2531) : 1-3.
- พิพัฒน์ ไทยอารี. ทิศทางการแปรรูปรัฐวิสาหกิจไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- _____ . พัฒนาการการแปรรูปรัฐวิสาหกิจไทย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันศึกษา
วิจัยรัฐวิสาหกิจ, 2530.
- _____ . การศึกษาเปรียบเทียบ เรื่อง PRIVATISATION ในประเทศสหราชอาณาจักร
กับประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2528.
- _____ . บทวนแนวทางการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. วารสารโครงการศึกษานโยบาย
สาธารณะ. 29 (ตุลาคม 2531) : 2-3.
- _____ . พิพัฒน์ ไทยอารี. แนวความคิดเรื่อง PRIVATIZATION. กรุงเทพ
มหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- _____ . หลักการแปรรูปรัฐวิสาหกิจกับรัฐวิสาหกิจไทย. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

- พิพัฒน์ ไทอารี. นโยบายและกระบวนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ กรณีประเทศไทย กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- _____ . รัฐวิสาหกิจ : โครงสร้างการบริหารและนโยบาย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.
- พิเศษ เสตเสถียร. หลักกฎหมายบริษัท จำกัด. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2535.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์. รัฐวิสาหกิจไทย : อดีต ปัจจุบัน และอนาคต. กรุงเทพมหานคร : คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.
- มาโนช พรพิบูลย์. นโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. วารสาร รัฐสารศึกษ์ 31 (มกราคม - มีนาคม 2532)
- รสวันต์ ทับสุพรรณ. ข้อจำกัดทางกฎหมายในการระดมทุนของรัฐวิสาหกิจในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, 2536.
- รังสิกร อุพงษ์. ทฤษฎีบริการสาธารณะในประเทศฝรั่งเศส. วารสารนิติศาสตร์, 18 (กันยายน 2531) : 38-57.
- วราภรณ์ สามโกเศศ. การแปรรูปรัฐวิสาหกิจของญี่ปุ่น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์, 2531.
- วรเดช จันทรงค์. การแปรสภาพกิจการของรัฐเป็นกิจกรรมเอกชน. วารสารการบริหารและการจัดการ 2 (มกราคม - เมษายน 2536) : 18-26.
- วิบูลย์ กัมมารบุตร. บริการสาธารณะทางอุตสาหกรรมและการค้า. วารสารนิติศาสตร์, 18 (กันยายน, 2531) : 24-37.
- วุฒิชัย สุทธิปริดาพันธ์. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ก.พ.พ.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์, พิพัฒน์ พิทยาอัจฉริยกุล. การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ : ปัจจัยแห่งความสำเร็จ. รัฐศาสตร์สาร 14 (มกราคม-เมษายน 2531) : 1-25.

- สมชัย ฤกษ์พันธ์ และกลุ่ม, อภิปรายกลุ่มในเรื่อง "ประสบการณ์ของพหุภาษาในการเพิ่มบทบาทภาคเอกชนในกิจการที่ให้บริการพื้นฐาน". ประมวลผลการสัมมนาเรื่องการแปรรูปและการระดมทุนสำหรับรัฐวิสาหกิจที่ให้บริการพื้นฐาน : ความเป็นที่ปรึกษาและสู่ทางในอนาคต, โดย กองรัฐวิสาหกิจ กรมโยธาธิการ วันที่ 21-23 ตุลาคม 2537.
- สมชัย ฤกษ์พันธ์. นโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. สรรพากรสาส์น 41 (ธันวาคม 2537) : 8-20.
- สมหญิง เจียมศักดิ์. มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมรัฐวิสาหกิจ : ศึกษาเฉพาะกรณีรัฐวิสาหกิจ จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทนิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. การควบคุมรัฐวิสาหกิจ โดยศาลโยธาในประเทศฝรั่งเศส. วารสารนิติศาสตร์ 18 (กันยายน 2531) : 1-14.
- สวาท แย้มวงษ์ศรี. โอกาสทางการตลาดในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ. เอกสารวิจัยธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.
- สุนิดา สกุลรัตน์. นโยบายการแปรรูปรัฐวิสาหกิจศึกษากรณี : ทำเรื่องพาณิชย์แหลมฉบัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทนิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สุนทร บาลยอ. การแปรรูปรัฐวิสาหกิจศึกษากรณีการแปรรูปการรถไฟแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทนิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สุรพล นิติไกรพจน์. การบังคับใช้กฎหมายและการกำหนดนโยบายสาธารณะในการรัฐวิสาหกิจ. วารสารกฎหมายปกครอง 9 (เมษายน 2533) : 139-150.
- _____. หลักเกณฑ์ในการจำแนกรัฐวิสาหกิจมหาชน : ศึกษาเปรียบเทียบในกฎหมายไทยและฝรั่งเศส. วารสารนิติศาสตร์ 18 (กันยายน 2531) : 72-91.
- _____. หลักเกณฑ์พื้นฐานของกฎหมายมหาชนทางเศรษฐกิจของฝรั่งเศส. วารสารนิติศาสตร์ 28 (กันยายน 2537) : 45-56.
- เสนาะ อุทากุล. ทิศทางการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในแผนพัฒนา ฉบับที่ 6. วารสารโครงการศึกษา นโยบายสาธารณะ 28 (สิงหาคม 2531) : 3-5.

- สันติ เต็มแสงเลิศ. บริษัทการบินไทย จำกัด : ภายหลังแปรรูปรัฐวิสาหกิจ.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ไสว พรหมขุนทอง. บทบาทของรัฐวิสาหกิจต่อการพัฒนาประเทศ. กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- อมร จันทร์สมบูรณ์. อำนาจควบคุมของรัฐต่อบริษัทมหาชน. วารสารบทเอนิติคดี.
 35(2521) :
- อิสระ นิตินันท์ประกาศ. กฎหมายปกครองเปรียบเทียบ. กรุงเทพฯ : กิ่งจันทร์การพิมพ์,
 2529.
- อิสระ สุวรรณผล. การบริหารรัฐวิสาหกิจไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- _____ . โครงสร้างองค์การในการบริหารรัฐวิสาหกิจไทย. เอกสารการสอน
ชุดวิชาการบริหารรัฐวิสาหกิจ หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531.
- อำนาจ วีระวรรณ. บทบาทของภาคเอกชนในการพัฒนาตลาดทุน. ในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ
 กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ภาษาต่างประเทศ

- Andre' G. Dellon. ความหมายของรัฐวิสาหกิจในฝรั่งเศส. แปลโดย ชานุชัย
 แสงศักดิ์. วารสารกฎหมายปกครอง 1 (ธันวาคม 2525) : 730-752.
- Attiat F. Ott and Keith Hartley, Privatization and Economic
Efficiency : A comparative analysis of developed and
developing countries, Edward Elgar.
- Borwornsak Uwanno. La Privatisation En Thaïlande. Bangkok
 : Chulalongkorn University, 1994. (Mimeographed)
- C.D. Foster. Privatization Public Ownership and the Regulation
of Natural Monopoly, New York 1992.

- Charles Vuytstene. Techniques of Privatization of State Owned Enterprises. I Vol. London : World oany, 1988.
- David Clementi. Privatization : Policies, Methods and procedures. Manila : Asian Development Bank, 1985.
- E.S.Savas. Privatization the key to better Government. New Jersey : Chatham House Publishers, Inc., 11990.
- Ezra N. Suleiman and John Waterbury. The Political Economy of Public Sector Reform and Privatization. London : Westview Press, 1992.
- Jacqueline S. Ismael and Yues Vaillancourt. Privatization and Provincial Social Services in Canada. Alberta : The University of Alberta Press, 1992.
- Jean - Yves Martin and Adrian P. Gonzalez. Privatization : France. International Financial Law Review 18(April 1994) : 41-48.
- J.J.Richardson. Privatisation and Deregulation in Canada and Britain Dartmouth, 1993.
- John D. Donahue. The Privatization Decision : Public Ends, Provate <eams. New York : Basic Books, 1993.
- John Ka, Colin Mayer and David Thompson. Privatisation and Regulation The UK Expersience. Oxford : Clarendon Press, 1986.
- John Vickers and Vincent Wright. The Politics of Privatiation in Western Europe. Great Britain : Antont Rowe Ltd., 1990.

- Kenneth Wiltshire. Privatisation : The British Experience.
Australia : Longman Cheshire, 1988.
- L. Gray Cowan. Privatization in The Developing World. New York :
Greenwood Press.
- Manuel Hinds and Gerhard Pohl. Going to Market : Privatization in
Central and Eastern Europe. 1991.
- Michel Bauer. The Politics of State-Directed Privatisation : The
Case of France, 1986-88. The Privatisation in western
Europe. London : Frank case.
- Phipat Thaiarry. Privatization - Its impact on Labour Relations.
Bangkok : Public Enterprise Institute, 1987.
- Pierre Guislain. Divestiture of State Enterprises : An Overview
of The Legal Framework. London : World Bank, 1987.
- Privatization, a world privatization guide, International Financial
Law Review, (April 1994) : 1-9.
- R. Kelf-Cohen. Twenty years of Nationalisation : The British
Experience. London : Macmillan ST. Martin's Press.
- Sheila B. Kamerman and Alfred J. Kahn. Privatization and the Welfare
State. Princeton : Princeton University Press.
- Steve H. Hanke. Prospects for Privatization. Vol.36, No.3
New York : Capital City Press, 1987.
- Sunita Kikeri, John Nellis and Mary Shirley. Privatization the
Lessons of Experience. Washington D.C. : World Bank
Publication] 1992.
- William A.W. Neilson. Professor of Law Faculty and Director, Centre
for Asia-Pacific Initiatives, University of Victoria, Canada.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงาน
หรือดำเนินการในกิจการของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการ
ของรัฐ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงาน
หรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่บัญญัติ
ไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ
เว้นแต่การให้สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมและการให้ประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราช
บัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้
 “หน่วยงานเจ้าของโครงการ” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมหรือเทียบเท่า
 รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของโครงการ
 “รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
 “ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วย
 ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“กระทรวงเจ้าสังกัดของส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวงหรือทบวงซึ่งมีส่วนราชการ
 ในสังกัดตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
 “กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ”

(๑) กรณีบริษัทจำกัด หมายความว่า กระทรวงการคลังหรือกระทรวงหรือ
 ทบวงที่ได้รับมอบอำนาจให้ใช้สิทธิเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัดแทนกระทรวงการคลัง

(๒) กรณีไม่ใช่บริษัทจำกัด หมายความว่า กระทรวงหรือทบวง ซึ่งรัฐมนตรี
 ว่าการเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น หรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในงานของ
 รัฐวิสาหกิจนั้น

“กระทรวงเจ้าสังกัดของราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กระทรวงมหาดไทย
 “กิจการของรัฐ” หมายความว่า กิจการที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ
 หรือกิจการส่วนท้องถิ่นหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกัน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ต้องทำตามกฎหมาย
 ของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยร่วมกัน

“โครงการ” หมายความว่า การลงทุนในกิจการของรัฐ และการลงทุนนั้นมีวงเงินหรือ
 ทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปหรือตามวงเงินหรือทรัพย์สินที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา

“ร่วมงานหรือดำเนินการ” หมายความว่า ร่วมลงทุนกับเอกชนไม่ว่าโดยวิธีใด หรือมอบ
 ให้เอกชนลงทุนแต่ฝ่ายเดียว โดยวิธีการอนุญาต หรือให้สัมปทาน หรือให้สิทธิไม่ว่าในลักษณะใด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเอกชนร่วมงานหรือดำเนินการ
 การตามมาตรา ๑๓

หมวด ๒
การเสนอโครงการ

มาตรา ๖ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการที่ประสงค์จะให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ
 ในโครงการใด เสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการโดยละเอียดตามประเด็นหัวข้อที่สำนักงานคณะ
 กรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดต่อกระทรวงเจ้าสังกัด

มาตรา ๗ ถ้าโครงการตามมาตรา ๖ มีวงเงินหรือมีทรัพย์สินเกินห้าพันล้านบาทหน่วยงานเจ้าของโครงการต้องว่าจ้างที่ปรึกษามาให้คำปรึกษา และที่ปรึกษาต้องจัดทำรายงานเป็นเอกเทศตามรายละเอียดที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดไว้ในมาตรา ๖ และสาระสำคัญอื่น ๆ ที่ที่ปรึกษาเห็นสมควร และให้หน่วยงานเจ้าของโครงการส่งรายงานของที่ปรึกษาไปเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตามมาตรา ๘ ด้วย

ที่ปรึกษาดาวรรคหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘ ให้กระทรวงเจ้าสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการพิจารณาเสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการต่อส่วนราชการดังนี้

(๑) โครงการใหม่ ให้เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา

(๒) โครงการที่มีทรัพย์สินอยู่แล้ว ให้เสนอต่อกระทรวงการคลังพิจารณา

มาตรา ๙ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือกระทรวงการคลังดำเนินการดังนี้

(๑) สำหรับโครงการใหม่

(ก) หากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเห็นด้วยกับโครงการ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของโครงการ

(ข) ถ้าสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไม่เห็นด้วยกับโครงการ ให้แจ้งหน่วยงานเจ้าของโครงการ

ในกรณีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการไม่เห็นด้วยกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตาม (ข) ให้เสนอความเห็นหรือคำชี้แจงเพิ่มเติมต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตัดสินโดยต้องแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖ และข้อมูลอื่นตามที่หน่วยงานเจ้าของโครงการเห็นสมควร

(๒) สำหรับโครงการที่มีทรัพย์สินอยู่แล้ว

(ก) ในกรณีที่กระทรวงการคลังเห็นด้วยกับโครงการ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบในหลักการของโครงการ

(ข) ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่เห็นด้วยกับโครงการ ให้แจ้งหน่วยงานเจ้าของโครงการ

ในกรณีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการไม่เห็นด้วยกับความเห็นของกระทรวงการคลังตาม (ข) ให้เสนอความเห็นหรือคำชี้แจงเพิ่มเติมต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตัดสิน โดยต้องแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖ และข้อมูลอื่นตามที่หน่วยงานเจ้าของโครงการเห็นสมควร

ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและกระทรวงการคลัง พิจารณาโครงการตามมาตรานี้ให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับโครงการ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและกระทรวงการคลัง เห็นด้วยกับโครงการ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นใดจะกระทำการกิจการของรัฐ และคณะรัฐมนตรีมีมติให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีและปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ โครงการใดมีทรัพย์สินเกินหนึ่งพันล้านบาท หรือน้อยกว่าวงเงินที่กำหนดเพิ่มขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดให้ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

หมวด ๓

การดำเนินโครงการ

มาตรา ๑๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในโครงการใดแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการร่างประกาศเชิญชวนเอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการร่างขอบเขตของโครงการและเงื่อนไขสำคัญที่จะต้องมีในสัญญาร่วมงานหรือดำเนินการ

มาตรา ๑๓ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดซึ่งเป็นข้าราชการประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานหน่วยงานอื่นของรัฐหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานประมาณ ผู้แทนกระทรวงอื่นอีกสองกระทรวง กระทรวงละหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ และให้มีผู้แทนหน่วยงานเจ้าของโครงการหนึ่งคนเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างประกาศเชิญชวนเอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ ร่างขอบเขตของโครงการและเงื่อนไขสำคัญที่จะต้องมีในสัญญาร่วมงานหรือดำเนินการ
- (๒) กำหนดหลักประกันของและหลักประกันสัญญา
- (๓) พิจารณาคัดเลือกเอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ
- (๔) พิจารณาดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๕ การประกาศเชิญชวน เอกสารข้อเสนอการร่วมงานหรือดำเนินการ วิธีการประกาศเชิญชวน วิธีการคัดเลือกของคณะกรรมการซึ่งจะต้องใช้วิธีประมุข การกำหนดหลักประกันของและหลักประกันสัญญา ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ในการคัดเลือกให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ หากคณะกรรมการมีความเห็นว่า ไม่ควรใช้วิธีการคัดเลือกโดยวิธีประมุขและหน่วยงานเจ้าของโครงการเห็นชอบด้วย ให้รายงานสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและกระทรวงการคลัง หากสองหน่วยงานเห็นพ้องด้วยให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

ถ้าหน่วยงานเจ้าของโครงการไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ทำบันทึกความเห็นเสนอสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและกระทรวงการคลังเพื่อประกอบการพิจารณา หากสองหน่วยงานเห็นพ้องด้วยหรือถ้าหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดมีความเห็นไม่ตรงกัน ให้ใช้วิธีคัดเลือกโดยวิธีประมุข

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบโครงการตามมาตรา ๑๒ ที่มีวงเงินหรือทรัพย์สินเกินห้าพันล้านบาท หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องให้ที่ปรึกษาซึ่งมีคุณสมบัติตามประกาศตามมาตรา ๗ ร่างขอบเขตของโครงการและให้จัดทำความเห็นประเมินการคัดเลือกให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการตามโครงการนั้น

มาตรา ๑๘ การประกาศเชิญชวนให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการครั้งใด ถ้าไม่มีผู้เสนอเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ ให้ยกเลิกการประกาศเชิญชวนเพื่อดำเนินการใหม่ ถ้ามีผู้เสนอเพียงรายเดียวหรือหลายราย แต่เสนอถูกต้องตามรายการในเอกสารข้อเสนอการร่วมงานหรือดำเนินการตามมาตรา ๑๕ เพียงรายเดียว หากเห็นว่ารัฐจะได้ประโยชน์ก็ให้ดำเนินการต่อไปได้

มาตรา ๑๙ การประชุมพิจารณาของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติที่ประชุมเกี่ยวกับการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอและเจรจาต่อรอง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการที่มาประชุม กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๐ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาร่างสัญญาร่วมงานหรือดำเนินการก่อนลงนาม

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการนำผลการคัดเลือกพร้อมเหตุผล ประเด็นที่เจรจาต่อรองเรื่องผลประโยชน์ของรัฐ ร่างสัญญา และเอกสารทั้งหมดเสนอต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัด เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในเก้าสิบวันนับจากวันที่คณะกรรมการตัดสินใจ

หากคณะรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยให้ส่งเรื่องคืนคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาทบทวนความเห็น
ให้นำผลการพิจารณาเสนอให้คณะรัฐมนตรีตัดสินใจชี้ขาด

หมวด ๔
การกำกับดูแลและติดตามผล

มาตรา ๒๒ เมื่อได้มีการลงนามในสัญญาแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหนึ่งคน และผู้แทนจากหน่วยงานอื่นซึ่งมิใช่หน่วยงานเจ้าของโครงการหนึ่งคน ผู้แทนฝ่ายเอกชนที่เข้าร่วมงานหรือดำเนินการหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดหนึ่งคน และผู้แทนอื่นซึ่งหน่วยงานเจ้าของโครงการเห็นสมควรแต่งตั้งอีกไม่เกินสามคน และรวมกันไม่เกินเก้าคน เป็นกรรมการ

การประชุมของคณะกรรมการประสานงานตามวรรคหนึ่ง และองค์ประชุมให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประสานงานกำหนด

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒ มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) ติดตามกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานตามที่กำหนดในสัญญา

(๒) รายงานผลการดำเนินงาน ความคืบหน้า ปัญหา และแนวทางแก้ไขต่อ

รัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อทราบ

ระยะเวลาที่ต้องรายงานตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประสานงานกำหนด แต่ต้องไม่เกินหกเดือนต่อหนึ่งครั้ง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานเจ้าของโครงการละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อผูกพันของสัญญาที่ลงนามไปแล้ว ให้ผู้แทนกระทรวงการคลังในคณะกรรมการประสานงานทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

หมวด ๕
บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๕ โครงการใดที่ให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการซึ่งได้กระทำไปแล้วในชั้นตอนใดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้แต่การดำเนินการในชั้นตอนต่อไปให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการให้สัมปทานหรือให้สิทธิแก่เอกชน หรือการร่วมทุนระหว่างรัฐกับเอกชนในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะกำหนดให้เป็นอำนาจการพิจารณาของบุคคลผู้เดียว

หรือหน่วยงานเดียว และในเรื่องสำคัญจะกำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี ทำให้การพิจารณาอาจเป็นไปได้โดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้สัมปทานตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๔ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ส่วนใหญ่กฎหมายไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติไว้ ดังนั้น เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติและใช้บังคับแก่การให้สัมปทานหรือการร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ โดยเฉพาะโครงการที่มีการลงทุนหรือมีทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๘ ตอนที่ ๕๒ วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๑๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการจำหน่ายกิจการหรือหุ้นที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของ
พ.ศ. ๒๕๐๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดระเบียบการจำหน่ายกิจการหรือหุ้น ที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของ คณะรัฐมนตรีจึงลงมติให้วางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจำหน่ายกิจการหรือหุ้นที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของ พ.ศ. ๒๕๐๔”

ข้อ ๒. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ในระเบียบนี้

“จำหน่าย” หมายความว่า ขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อหรือโอนกรรมสิทธิ์โดยวิธีอื่น ทั้งนี้ไม่รวมถึงการโอนหุ้นในบริษัทจำกัดให้บุคคลใดถือเป็นการชั่วคราวเพื่อประโยชน์ในการเข้าเป็นกรรมการในบริษัทจำกัดนั้น

“กิจการ” หมายความว่า สินทรัพย์หรือธุรกิจที่ประกอบขึ้นเป็นหน่วยงาน ซึ่งเมื่อจำหน่ายไปแล้ว จะมีผลทำให้ผู้จำหน่ายต้องหยุดดำเนินงานหน่วยงาน หรือยุบเลิกหน่วยงานนั้น

“หุ้น” หมายความว่า หุ้นในบริษัทจำกัดหรือหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือหุ้นที่รวมอยู่ในกิจการอื่น

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามนัยแห่งกฎหมายว่าด้วย วิธีการงบประมาณ

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“กระทรวงเจ้าสังกัด” หมายความว่า กระทรวงหรือทบวงเจ้าสังกัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ที่เป็นเจ้าของกิจการหรือเจ้าของหุ้น

ข้อ ๔. การจำหน่ายกิจการหรือหุ้น ของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจในกรณีต่อไปนี้ ต้องได้รับอนุมัติในหลักการจากคณะรัฐมนตรีก่อน จึงจะดำเนินการต่อไปได้

(๑) กิจการหรือหุ้นที่จะจำหน่าย มีมูลค่าตามงบดุลเกิน ๕ แสนบาท

(๒) หุ้นที่จะจำหน่าย มีมูลค่าตามงบดุลไม่เกิน ๕ แสนบาท แต่การจำหน่ายจะเป็นเหตุให้พ้นจากสภาพเป็นรัฐวิสาหกิจ หรือ

(๓) การจำหน่ายกิจการหรือหุ้นในกรณีอื่นซึ่งกระทรวงเจ้าสังกัดเห็นว่าเป็น

ปัญหานโยบาย

ข้อ ๔. การจำหน่ายกิจการหรือหุ้นของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจในกรณีอื่นนอกไป
ที่กล่าวไว้ในข้อ ๔. ต้องได้รับอนุมัติในหลักการจากกระทรวงเจ้าสังกัดก่อน

ข้อ ๕. เมื่อผู้มีอำนาจอนุมัติในหลักการตามข้อ ๔. หรือ ข้อ ๕. ได้อนุมัติให้จำหน่าย
กิจการหรือหุ้นของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจแล้ว ให้กระทรวงเจ้าสังกัดตั้งกรรมการขึ้นคณะ
ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัด เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทน
กองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานคณะ
กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นกรรมการ

ข้อ ๖. คณะกรรมการมีหน้าที่ดังนี้-

- (๑) ให้ความเห็นในวิธีการจำหน่าย โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐ
- (๒) ให้ความเห็นในเรื่องราคาที่จะจำหน่าย โดยคำนึงถึงความมั่นคงฐานะ
การเงิน ประสิทธิภาพในการหากำไรและเวลาที่จะจำหน่าย
- (๓) ให้ความเห็นในเรื่องอื่น ๆ ตามควรแก่กรณี

ข้อ ๗. การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมครบทุกคน จึงจะเป็น
องค์ประชุม

มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานกรรมการออก
เสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๘. ให้คณะกรรมการเสนอผลการพิจารณาต่อกระทรวงเจ้าสังกัด และกระทรวง
การคลัง เมื่อกระทรวงเจ้าสังกัดและกระทรวงการคลังพิจารณาดกกลงกันประการใด ก็ให้กระทรวง
เจ้าสังกัดดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ภายใต้บังคับข้อ ๑๐.

ข้อ ๙. ในกรณีที่กระทรวงเจ้าสังกัดและกระทรวงการคลังตกลงกันไม่ได้ หรือในกรณี
ที่กิจการหรือหุ้นที่จะจำหน่ายมีมูลค่าตามงบดุลเกินกว่า ๕ ล้านบาท หรือราคาที่จะจำหน่ายได้
เกินกว่า ๕ ล้านบาท ให้กระทรวงเจ้าสังกัดเสนอขอมติคณะรัฐมนตรี.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๔

(ลงชื่อ) พลเอก ถนอม กิตติขจร

(พลเอก ถนอม กิตติขจร)

รองนายกรัฐมนตรี

ลงนามแทนนายกรัฐมนตรี.

ระเบียบกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยการจำหน่ายหุ้นและซื้อหุ้นของส่วนราชการ
พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรกำหนดระเบียบการจำหน่ายหุ้นและซื้อหุ้นของส่วนราชการไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจำหน่ายหุ้นและซื้อหุ้นของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ การจำหน่ายหุ้นตามระเบียบนี้ให้ยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจำหน่ายกิจการหรือหุ้นที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของ พ.ศ. ๒๕๐๔

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“หุ้น” หมายความว่า หุ้นในบริษัทจำกัด หุ้นในรัฐวิสาหกิจ หรือหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน หรือหุ้นที่รวมอยู่ในกิจการอื่น

“ส่วนราชการ” หมายความว่า ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงการคลัง

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ข้อ ๕ ในการซื้อหุ้นนิติบุคคล ให้ซื้อหุ้นที่มีลักษณะตามข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) หุ้นเพื่อดำรงสัดส่วนร้อยละ ๗๐ ในกรณีที่มีเงินกู้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกันคงค้างอยู่หรือมีเงินให้กู้ต่อ

(๒) หุ้นเพิ่มทุนตามสิทธิในกรณีที่เป็นสิทธิให้ผู้ถือหุ้นเดิม

(๓) หุ้นนิติบุคคลที่รัฐบาลมีนโยบายให้ร่วมลงทุน

(๔) หุ้นในนิติบุคคลที่ทำกิจการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

(๕) หุ้นในกิจการที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศและสอดคล้องกับแผน

พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อ ๖ ในการจำหน่ายหุ้นนิติบุคคล ต้องจำหน่ายเพื่อไปซื้อหุ้นนิติบุคคลอื่น และการจำหน่ายหุ้นนิติบุคคล ให้จำหน่ายหุ้นที่มีลักษณะตามข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) หุ้นที่รัฐบาลมีนโยบายให้จำหน่าย
- (๒) หุ้นซึ่งมีอัตราผลตอบแทนต่ำ
- (๓) หุ้นในกิจการซึ่งไม่มีผลต่อการพัฒนาประเทศ

ข้อ ๗ รัฐมนตรีมีอำนาจ ดังนี้

- (๑) เห็นชอบในนโยบายการจำหน่ายหุ้นและซื้อหุ้นภายใต้ลักษณะที่กำหนดไว้ใน

ข้อ ๕ และข้อ ๖

- (๒) กำหนดให้นำเงินจากบัญชีเงินฝากเพื่อการซื้อหุ้นนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน
- ในกรณีที่เหมาะสม

ข้อ ๘ การจำหน่ายหุ้นที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนหรือรับอนุญาต ต้องขายผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การจำหน่ายหุ้นที่ไม่เป็นไปตามวรรคแรก ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน

ข้อ ๙ ให้ปลัดกระทรวงเป็นผู้สั่งซื้อและสั่งขายหุ้นตามนโยบายการจำหน่ายหุ้นและซื้อหุ้นที่รัฐมนตรีเห็นชอบ โดยร่วมกับอธิบดีเป็นผู้ลงนามในใบสั่งซื้อและสั่งขายหุ้น

ข้อ ๑๐ การจำหน่ายหุ้นกรณีดังต่อไปนี้ จะต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๑) หุ้นของกิจการซึ่งรัฐบาลถือหุ้นอยู่แต่ผู้เดียว หรือถือหุ้นแต่ผู้เดียว ยกเว้นผู้ก่อตั้ง หรือถือหุ้นอยู่เกินร้อยละ ๙๙.๙๙ ของหุ้นทั้งสิ้น

(๒) ทำให้สัดส่วนของหุ้นที่ถืออยู่ต่ำกว่าร้อยละ ๗๕ ของหุ้นทั้งสิ้น

(๓) ทำให้สัดส่วนของหุ้นที่ถืออยู่ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ของหุ้นทั้งสิ้น

(๔) ทำให้สัดส่วนของหุ้นที่ถืออยู่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๕ ของหุ้นทั้งสิ้น

ข้อ ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานรัฐมนตรีอาจมอบอำนาจให้ปลัดกระทรวงหรืออธิบดีลงลายมือชื่อแทนในการโอนหรือรับโอนหุ้นก็ได้

ข้อ ๑๒ เงินจากการจำหน่ายหุ้นให้นำฝากไว้กับกระทรวงการคลัง โดยให้เปิดบัญชีเงินฝากขึ้นเรียกว่า "บัญชีเงินฝากเพื่อการซื้อหุ้น"

ข้อ ๑๓ ให้อธิบดีสั่งจ่ายเงินจากบัญชีเงินฝากเพื่อการซื้อหุ้นได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) เพื่อการซื้อหุ้น

(๒) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจำหน่ายหุ้นหรือซื้อหุ้น

- (๓) เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างที่ปรึกษาทางการเงินตามที่รัฐมนตรีอนุมัติ
(๔) นำส่งเป็นรายได้แผ่นดินตามที่รัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๓๔ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรับและจ่ายเงิน การบัญชีและการตรวจสอบให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการโดยอนุโลม

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้วินิจฉัย

ประกาศ ณ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕

(ลงชื่อ) สุธี สิงห์เสน่ห์

(นายสุธี สิงห์เสน่ห์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึก

เรื่อง การจ่ายค่าชดเชยและการนับอายุการทำงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจ

กระทรวงการคลังมีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กค 0511/7972 ลงวันที่ 6 มีนาคม 2538 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กระทรวงการคลังขอหารือเกี่ยวกับการจ่ายค่าชดเชยแก่พนักงานบริษัททวิพยประกันภัย จำกัดและคุณสมบัติของพนักงานรัฐวิสาหกิจ ดังนี้

1. บริษัททวิพยประกันภัย จำกัดเป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงการคลัง ขณะนี้กำลังดำเนินการเพิ่มบทบาทภาคเอกชนโดยการเพิ่มทุนจดทะเบียนเพื่อเข้าให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและขายหุ้นเพิ่มทุนให้เอกชน ซึ่งจะทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของภาครัฐบาลลดลงเหลือต่ำกว่าร้อยละ 50 เป็นผลให้บริษัทฯ นั้นสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ พนักงานของบริษัทฯจึงต้องพ้นสภาพการเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจด้วย กระทรวงการคลังจึงขอหารือว่า เดิมพนักงานบริษัททวิพยประกันภัย จำกัด มีฐานะเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ได้รับความคุ้มครองเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2534 เมื่อบริษัทพ้นสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ พนักงานของบริษัทฯจึงต้องพ้นสภาพจากการเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจด้วย และจะเปลี่ยนสภาพเป็นลูกจ้างบริษัทเอกชนซึ่งจะได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 ในกรณีนี้บริษัทฯจะต้องจ่ายค่าชดเชยให้พนักงานดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

2. ตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 มาตรา 4 ได้กำหนดความหมายของคำว่า "พนักงาน" ไว้ว่า หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ และให้รวมตลอดถึงที่ปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาวิสาหกิจ เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการของคณะกรรมการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่คล้ายคลึงกันแต่เรียกชื่ออย่างอื่นในรัฐวิสาหกิจด้วย ปรากฏว่ามีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งรัฐวิสาหกิจบางแห่ง เช่น องค์การ

โทรศัพทแห่งชาติไทย องค์การทอผ้า องค์การแปดเตอรื องค์การพอกหนัง
 องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย และองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร
 ได้กำหนดห้ามมิให้พนักงานเป็นผู้อำนวยการ ซึ่งในทางปฏิบัติหากมีการแต่งตั้งรอง
 ผู้อำนวยการของรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นผู้อำนวยการ รัฐวิสาหกิจนั้นจะให้รองผู้อำนวยการ
 ลาออกจากตำแหน่งก่อนเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการต่อไป ในกรณีนี้
 รัฐวิสาหกิจบางแห่งก็มีการจ่ายเงินบำเหน็จให้แก่รองผู้อำนวยการไปเลยในตอนที
 ลาออกและเริ่มนับอายุการทำงานใหม่ตั้งแต่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ บางแห่ง
 ก็ยังไม่จ่ายเงินบำเหน็จแต่ให้นับอายุการทำงานต่อเนื่องในตำแหน่งผู้อำนวยการ
 ต่อไป กระทรวงการคลังจึงขอหารือ ดังนี้

2.1 หลังจากทีรองผู้อำนวยการได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการ
 แล้ว ผู้อำนวยการจะมีฐานะเป็นพนักงานตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับ
 กรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 หรือไม่

2.2 ถ้าเป็น จะนับอายุการทำงานต่อเนื่องจากเมื่อดำรงตำแหน่ง
 รองผู้อำนวยการหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 6)พิจารณาเรื่องนี้
 โดยฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกระทรวงการคลัง(กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวง
 แรงงานและสวัสดิการสังคม(สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม) และ
 ผู้แทนบริษัททฤษฎีประกันภัย จำกัดแล้ว มีความเห็นดังนี้

สำหรับปัญหาข้อหารือกรณีที่ 1 ที่หาหรือว่า เมื่อบริษัททฤษฎีประกันภัย จำกัด
 เปลี่ยนสภาพจากรัฐวิสาหกิจเป็นบริษัทมหาชน และพนักงานของบริษัทต้องพ้นสภาพ
 จากการเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ บริษัทฯจะต้องจ่ายค่าชดเชยให้แก่พนักงานดังกล่าว
 หรือไม่ อย่างไร นั้น เห็นว่า เมื่อบริษัททฤษฎีประกันภัย จำกัดเปลี่ยนสภาพจากรัฐวิสาหกิจ
 เป็นบริษัทมหาชนโดยมีการเพิ่มทุนจดทะเบียนทำให้สัดส่วนการถือหุ้นของภาครัฐบาล
 ต่ำกว่าร้อยละ 50 และจะดำเนินการนำบริษัทซึ่งพ้นสภาพจากการเป็นรัฐวิสาหกิจแล้ว
 ไปเข้าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานกับบริษัททฤษฎี
 ประกันภัย จำกัดยังคงเป็นเช่นเดิม และถึงแม้ว่าบริษัททฤษฎีประกันภัย จำกัดเปลี่ยนสภาพ
 เป็นบริษัทมหาชน บริษัททฤษฎีประกันภัย จำกัดก็ต้องรับไปทั้งทรัพย์สินหนี้ สิทธิ

และความรับผิดชอบของบริษัทเดิมทั้งหมดตามนัยมาตรา 185* แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าพนักงานของบริษัทที่ขอยุบรวมกันภัยจำกัดยังคงเป็นพนักงานของบริษัทที่ขอยุบรวมกันภัย จำกัดเหมือนเดิม บริษัทที่ขอยุบรวมกันภัยจำกัดจึงไม่ต้องจ่ายค่าชดเชยให้แก่พนักงานดังกล่าว

สำหรับปัญหาข้อหาหรือกรณีที่ 2 นั้น ในการสอบถามข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงการคลัง(กรมบัญชีกลาง) ได้ความว่า ปัญหาตามข้อหาหรือกรณีที่ 2 นี้เป็นคนละกรณีกับปัญหาตามข้อหาหรือกรณีที่ 1 ซึ่งกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 6 ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่ากระทรวงการคลังยังมีได้ระบุข้อเท็จจริงในรายละเอียดของแต่ละกรณีไปให้ทราบแต่อย่างใด ดังนั้น จึงยังไม่อาจให้ความเห็นตามปัญหาข้อหาหรือดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตามหากกระทรวงการคลังประสงค์จะหาหรือตามปัญหาในเรื่องดังกล่าวนี้ ก็ขอที่จะได้ระบุข้อเท็จจริงในรายละเอียดของเรื่องไปให้ชัดเจนเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน 2538

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

* มาตรา 185 บริษัทเอกชนที่จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทแล้วย่อมได้ไป
ทั้งทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และความรับผิดชอบของบริษัทเอกชนเดิมทั้งหมด

บันทึก

เรื่อง ความรับผิดชอบของรัฐในกรณีที่รัฐวิสาหกิจซึ่งเป็นผู้สัญญากับ
เอกชนได้แปรรูปเป็นเอกชน (กรณีของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต
แห่งประเทศไทยกับบริษัทผลิตไฟฟ้า จำกัด)

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้มีหนังสือ ด่วนมาก
ที่ กฟผ 10000/35540 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2536 ถึงสำนักงานคณะกรรมการ
กฤษฎีกา ความว่า ตามที่ กฟผ. ได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหา
ข้อกฎหมายเกี่ยวกับการที่ กฟผ. จะขายโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมระยะของให้กับ
บริษัทผลิตไฟฟ้าจำกัด (บผฟ.)¹ และคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย
คณะที่ 1) ได้ให้ความเห็นไปแล้วนั้น² โดยที่ในระหว่างการดำเนินการได้ปรากฏ
ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมทำให้มีปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คณะกรรมการ
กฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 1) ได้ให้ความเห็นไว้แล้ว กล่าวคือ
คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2535 ได้มีมติเห็นชอบตามบันทึก
แนวทางการดำเนินงานในอนาคตของ กฟผ. ซึ่งเสนอโดยคณะกรรมการนโยบาย
ไฟฟ้าและคณะกรรมการนโยบายและพลังงานแห่งชาติ ตามบันทึกดังกล่าวได้กำหนด
แผนการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของ กฟผ. โดยปรับโครงสร้าง กฟผ. เป็นหน่วยธุรกิจ
แล้วเปลี่ยนแปลง กฟผ. เป็นบริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนในที่สุด จากนั้นจึงนำ กฟผ.
เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยรัฐยังคงถือหุ้นใหญ่ เพื่อให้
สามารถควบคุมดูแลระบบไฟฟ้าของประเทศอย่างใกล้ชิดได้ต่อไป เมื่อวัตถุประสงค์

¹ หนังสือการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ด่วนมาก ที่ กฟผ
84100/12191 ลงวันที่ 12 มีนาคม 2536

² บันทึก เรื่อง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยขายโรงไฟฟ้า
พลังความร้อนร่วมระยะของให้กับบริษัทผลิตไฟฟ้า จำกัด ส่งพร้อมหนังสือสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร 0601/346
ลงวันที่ 9 เมษายน 2536

สุดท้ายในการดำเนินการแปรรูป กฟผ. อยู่ที่ยุทธศาสตร์ กฟผ. ซึ่งได้รับการปรับโครงสร้าง เป็นบริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนแล้ว เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้น เมื่อดำเนินการแปรรูป กฟผ. เสร็จสิ้น ส่วนราชการจะมีทุนอยู่ใน กฟผ. รวมแล้วไม่ถึงร้อยละ 50 ซึ่งเป็นผลทำให้ กฟผ. ไม่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจอีกต่อไป

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว เพื่อให้ กฟผ. สามารถดำเนินการให้ถูกต้องต่อไปได้ กฟผ. จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาดังต่อไปนี้

ปัญหาข้อที่ 1 ขณะที่ กฟผ. ทำสัญญาซื้อขายกระแสไฟฟ้ากับ บพข. กฟผ. ยังมีสภาพเป็นรัฐวิสาหกิจ ดังนั้น กฟผ. และรัฐจะต้องรับผิดชอบในหนี้สินของ กฟผ. โดยไม่จำกัดจำนวน และเมื่อมีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจแล้ว กฟผ. จะไม่มีสภาพเป็นรัฐวิสาหกิจอีกต่อไป หากแต่จะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายแทน จึงมีปัญหาคือ เมื่อแปรรูปรัฐวิสาหกิจเสร็จแล้วจะทำให้ความรับผิดชอบของ กฟผ. และของรัฐที่มีต่อบพข. และเจ้าหนี้อื่นซึ่งแต่เดิมมีโดยไม่จำกัด เปลี่ยนเป็นจำกัดความรับผิดชอบในส่วนของ กฟผ. และเปลี่ยนเป็นรัฐไม่ต้องรับผิดชอบอีกต่อไปโดยอัตโนมัติ โดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจาก บพข. และเจ้าหนี้เดิมหรือไม่

ปัญหาข้อที่ 2 ในทางกฎหมายรัฐจะมีขั้นตอนในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจหน่วยงานอย่างเช่น กฟผ. อย่างไร เพื่อให้ความคุ้มครองที่เป็นธรรมแก่เจ้าหนี้เดิมของ กฟผ. โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้โดยไม่จำกัดจำนวนจาก กฟผ. และจากรัฐ

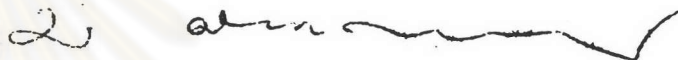
คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 1) ได้พิจารณาข้อหารื้อดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทน กฟผ. และผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) แล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เมื่อ กฟผ. ในฐานะคู่สัญญาของ บพข. พ้นสภาพจากการเป็นรัฐวิสาหกิจประเภทองค์การของรัฐบาลโดยผลของการแปรรูป ความรับผิดชอบตามสัญญาของ กฟผ. รวมทั้งความรับผิดชอบของรัฐที่มีอยู่ต่อบพข. และเจ้าหนี้เดิม จะเปลี่ยนไปโดยอัตโนมัติโดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจาก บพข. และเจ้าหนี้เดิม

หรือไม่ เห็นว่า ในขณะที่ทำสัญญา กฟผ. เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีความรับผิดชอบจำกัด การต่าง ๆ ที่ กฟผ. กระทำไปตามอำนาจหน้าที่จึงมีผลผูกพันรัฐด้วย แต่ถ้ามีการแปรรูป กฟผ. เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายตราเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2535 นั้นแล้ว สภาพของบริษัทที่เกิดขึ้นจากการแปรรูปดังกล่าวจะมีฐานะเปลี่ยนแปลงไป โดยจะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายเอกชนที่มีความรับผิดชอบจำกัดไม่สืบทอดไปยังผู้ถือหุ้น (limited liability) ทั้งนี้ ไม่ว่ารัฐจะยังคงถือหุ้นอยู่จำนวนเท่าใด รัฐก็จะรับผิดชอบจำกัดตามจำนวนหุ้น สภาพความรับผิดชอบของรัฐจะแตกต่างไปจากที่มีอยู่ตามสัญญาที่กระทำโดย กฟผ. จริงอยู่ในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่เป็นองค์การของรัฐบาลเช่นอย่าง กฟผ. นี้จะต้องมีการตราพระราชบัญญัติยุบเลิกหน่วยงานเดิม เพราะ กฟผ. จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 และในการยุบเลิกหน่วยงานของรัฐโดยปกติจะมีการกำหนดในกฎหมายให้ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ และความรับผิด โอนไปเป็นของหน่วยงานใดด้วยเสมอ แต่ในกรณีนั้นเป็นการดำเนินการโอนสิทธิ หน้าที่ และความรับผิด ภายในภาครัฐไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐเท่านั้น มิใช่จะไปกำหนดให้สิทธิ หน้าที่ และความรับผิดที่รัฐมีอยู่กับเอกชนต้องเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ความผูกพันของรัฐต่อเอกชนในกรณีดังกล่าวยังคงมีอยู่ต่อไป ดังนั้น ในการแปรรูป กฟผ. นี้เมื่อสภาพของบริษัทที่จัดตั้งขึ้นใหม่จากการแปรรูปมีสภาพความรับผิดชอบที่แตกต่างไปจากเดิม หากจะให้บริษัทใหม่นี้เข้าไปรับผิดชอบแทน กฟผ. ตามสัญญาเดิม ผลจะเท่ากับเป็นการเปลี่ยนตัวลูกหนี้ใหม่ อันเป็นการแปลงหนี้ (มาตรา 350 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์³) ซึ่งไม่อาจเปลี่ยนไปได้เองโดยอัตโนมัติ แต่จำต้องทำความตกลงกับเจ้าหนี้เดิมด้วย เว้นแต่รัฐจะใช้อำนาจอธิปไตยออกกฎหมายให้เปลี่ยนแปลงเนื้อหาของสิทธิหน้าที่ที่มีอยู่นั้นโดยตรง แต่กรณีนั้นรัฐก็ยังคงมีความผูกพันที่จะต้องจัดการเยียวยาความเสียหายทั้งหมดที่เกิดขึ้นแก่เอกชนคู่สัญญาด้วย

³ มาตรา 350 แปลงหนี้ใหม่ด้วยเปลี่ยนตัวลูกหนี้ นั้น จะทำเป็นสัญญา ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้คนใหม่ก็ได้ แต่จะทำโดยขึ้นใจลูกหนี้เดิมหาได้ไม่

ประเด็นที่สอง กฎหมายมีขั้นตอนอย่างไรในการให้ความคุ้มครองที่เป็นธรรมแก่เจ้าหนี้เดิมของรัฐวิสาหกิจที่ถูกแปรรูป โดยเฉพาะในเรื่องสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้โดยไม่จำกัดจำนวนจากรัฐวิสาหกิจเดิมและจากรัฐ เห็นว่า การดำเนินการคุ้มครองเจ้าหนี้เดิมอาจกระทำได้หลายวิธี เช่น เปรียบเทียบกับเจ้าหนี้ต่าง ๆ ก่อนการแปรรูป หรือดำเนินการแปรรูปโดยกำหนดในกฎหมายให้โอกาสเจ้าหนี้เดิมแสดงความยินยอมหรือคัดค้านการแปรรูปทำนองเดียวกับที่ถือปฏิบัติในกรณีควบบริษัท โดยหากไม่มีผู้ใดคัดค้านก็ให้ออนความผูกพันไปยังนิติบุคคลใหม่ แต่หากมีผู้คัดค้านก็ต้องจัดการชำระหนี้หนี้หรือหาประกันให้ไว้ เป็นต้น

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม 2536

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บันทึก

เรื่อง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยขายโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมระยะของ
ให้กับบริษัทผลิตไฟฟ้า จำกัด

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ กฟผ.
84100/12191 ลงวันที่ 12 มีนาคม 2536 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ความว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(กฟผ.)มีแผนงานที่ต้องปฏิบัติในการ
แปรรูปรัฐวิสาหกิจ(Privatization)เพื่อให้เป็นไปตามแนวนโยบายของรัฐบาล
ในการนี้ กฟผ.ได้จัดตั้งบริษัทผลิตไฟฟ้า จำกัด (บผฟ.)ขึ้น เพื่อเข้ารับซื้อโครงการ
โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมระยะตามนโยบายแปรรูปโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม
ระยะของและโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมขนาดของ กฟผ. ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ
วันที่ 6 สิงหาคม 2534 และตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 กันยายน 2535
ที่เห็นชอบตามมติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ซึ่งได้มีมติเห็นชอบตามที่
คณะกรรมการนโยบายไฟฟ้าเห็นชอบในหลักการดำเนินงานตามแผนงานและแนวทาง
การดำเนินงานในอนาคตของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ที่ให้ระบุในสัญญา
ระหว่าง กฟผ.กับ บผฟ.ให้สิทธิ บผฟ.ใช้ Option ซื้อโรงไฟฟ้าพลังความร้อน
ร่วมขนาดได้ด้วย

ในขณะนี้ บผฟ.เป็นบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
มีทุนจดทะเบียน 100 ล้านบาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 10 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ
10 บาท โดยมี กฟผ.เป็นผู้ถือหุ้นเกือบร้อยละ 100 และมีบุคคลธรรมดาในระดับ
ผู้บริหารของ กฟผ.เป็นผู้ถือหุ้นที่เหลืออีกเพียง 8 ล้านหุ้นละ 1 หุ้นเท่านั้น บผฟ.
จึงมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และเพื่อให้เป็นไป
ตามมติคณะรัฐมนตรีที่ให้มีการระดมทุนของ บผฟ.ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
บผฟ.จึงได้ยื่นคำขอให้ตลาดหลักทรัพย์ฯรับหลักทรัพย์ของ บผฟ.เป็นหลักทรัพย์รับ
อนุญาตไปแล้ว เรื่องยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของตลาดหลักทรัพย์ฯ ขณะเดียวกัน
บผฟ.กำลังดำเนินการแปรรูปบริษัทให้เป็นบริษัทมหาชนจำกัดตามพระราชบัญญัติ
บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 กล่าวคือ ในจำนวนทุนจดทะเบียน 100 ล้านบาท
ซึ่งแบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 10 ล้านหุ้นนั้น กฟผ.จะโอนหุ้นของ กฟผ.ให้กับบุคคล
ธรรมดาในระดับผู้บริหารของ กฟผ. และกรรมการของ บผฟ.เพิ่มขึ้นอีก เพื่อให้
มีบุคคลธรรมดาเป็นผู้ถือหุ้นรวม 15 ล้านหุ้นละ 1 หุ้น โดย กฟผ.ยังคงเป็นผู้ถือหุ้น

จะต้องรับผิดชอบต่อ บพฟ. หรือไม่ และถ้าต้องรับผิดชอบจะต้องรับผิดชอบในขอบเขตเท่าใด และในกรณีนี้ บพฟ. ในฐานะเจ้าหนี้มีสิทธิตามกฎหมายที่จะฟ้องรัฐบาลหรือหน่วยงานนั้น ได้หรือไม่ นอกจากนั้น ถ้า กฟผ. ไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา บพฟ. ในฐานะเจ้าหนี้จะบังคับคดีได้อย่างไร หรือบังคับคดีในทรัพย์สินประเภทใดของ กฟผ. ได้บ้าง เห็นว่า กฟผ. เป็นนิติบุคคลที่รัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินธุรกิจในการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า นิติกรรมสัญญาและความรับผิดชอบ ใดๆ ของ กฟผ. ซึ่งต้องมีตามกฎหมายและหากมีการฟ้องร้องและศาลได้วินิจฉัยเช่นใดแล้ว กฟผ. ก็ชอบที่จะปฏิบัติตามคำพิพากษาโดยการชำระหนี้ นั่น ๗ คือจะเห็นได้ว่าในทางปฏิบัติมีการฟ้องคดี กฟผ. ต่อศาล และ กฟผ. ได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลเป็นปกติอยู่แล้ว สำหรับบทบัญญัติมาตรา 12¹¹ เป็นเพียงไม่ต้องการให้มีการบังคับคดี เพื่อยึดหรืออายัดทรัพย์สินของ กฟผ. ไปขายทอดตลาดชำระหนี้เท่านั้น เพราะหากสามารถปฏิบัติเช่นนั้นตามคำขอบังคับคดีของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต่อทรัพย์สินของ กฟผ. เป็นการเฉพาะรายได้แล้ว กิจการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าของประเทศอาจต้องหยุดชะงักเป็นที่เดือดร้อนเสียหายแก่มหาชนได้ ซึ่งกรณีเป็นไปตามระบบกฎหมายมหาชนทั่วไป ที่ทรัพย์สินของรัฐจะไม่อยู่ในการบังคับคดีโดยตรงของศาล (มาตรา 1307 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์)¹² ทั้งนี้ เพื่อกันการประโยชน์สาธารณะ แต่รัฐมีพันธะทางการปกครองในกฎหมายมหาชนที่จะปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลที่รัฐจัดตั้งขึ้น ส่วนนิติบุคคลตามในกฎหมายเอกชน เช่น บริษัทจำกัดนั้น จะมีความรับผิดชอบในหนี้เพียงจำกัดตามทรัพย์สินที่ตนมี หากมีหนี้สินเกินทรัพย์สินเมื่อใดก็ต้องบังคับให้ล้มละลาย อันทำให้มีปัญหาว่าเจ้าหนี้จะไม่มีหลักประกันเท่าที่ควรจะต้องจัดหาระบบค่าประกันประเภทต่าง ๆ เพื่อเสริมความมั่นคงของเจ้าหนี้ แต่ กฟผ. นั้น มีฐานะทางการเงินเช่นเดียวกับกระทรวง ทบวง กรม และนิติบุคคลต่าง ๆ ในระบบกฎหมายมหาชน ดังจะเห็นได้ว่า กฟผ. ไม่มีบทจำกัดความรับผิดชอบตงนั้น หนี้ของ กฟผ. หากมีเท่าใดรัฐก็ต้องรับผิดชอบทั้งหมดเต็มตามนั้นและไม่มีหนทางจะล้มละลายได้ ทั้งนี้ เพราะจัดตั้งขึ้นมาโดยรัฐในรูปความรับผิดชอบไม่จำกัด กฟผ. จึงเป็นหน่วยงานของรัฐโดยตรง เพียงแต่รูปแบบการดำเนินงานเป็นไปในลักษณะของรัฐวิสาหกิจอันแตกต่างไปจากลักษณะของส่วนราชการเท่านั้น ความมั่นคงของ กฟผ. ก็คือฐานะความมั่นคงของประเทศนั่นเอง หากฐานะการเงินของ กฟผ. มีปัญหา

¹¹ มาตรา 12 ทรัพย์สินของ กฟผ. ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

¹² มาตรา 1307 ท่านห้ามมิให้ยึดทรัพย์สินของแผ่นดินไม่ว่าทรัพย์สินนั้นจะเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือไม่

ที่เหลืออยู่ทั้งหมด ทำให้สภาพของ บผฟ. ยังคงเป็นรัฐวิสาหกิจอยู่ ซึ่งขั้นตอน
นี้ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการของ บผฟ.

เมื่อแปรสภาพ บผฟ. เป็นบริษัทมหาชนจำกัดแล้ว กฟผ. และ บผฟ.
คาดว่าจะต้องดำเนินการต่อไปดังนี้

(1) เจรจาสัญญาหลักระหว่าง กฟผ. กับ บผฟ. คือ

- (ก) สัญญาซื้อขายโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมระยอง
- (ข) สัญญาซื้อขายกระแสไฟฟ้า
- (ค) สัญญาจัดส่งก๊าซ
- (ง) สัญญาบำรุงรักษาหลัก

(2) ระหว่างการเจรจาสัญญาหลัก จะได้ทำการตีราคาโรงไฟฟ้า
พลังความร้อนร่วมระยองและโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมชนอม เพื่อกำหนดโครงสร้าง
เงินทุนของ บผฟ. ต่อไป

(3) เมื่อตกลงเรื่องสัญญาหลักและกำหนดโครงสร้างเงินทุนได้แล้ว
กฟผ. และ บผฟ. จะกำหนดแผนการเพื่อทำการเพิ่มทุนให้กับ บผฟ. ตามโครงสร้าง
เงินทุน เพื่อนำหุ้นเพิ่มทุนส่วนที่เหลือจากที่ กฟผ. จะใช้สิทธิการเป็นผู้ถือหุ้นเดิมซื้อไว้
ไปกระจายให้กับประชาชนทั่วไปในตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งนี้ เพื่อให้ กฟผ. ถือหุ้นใน
บผฟ. ไม่เกินร้อยละ 49 ของหุ้นทั้งหมดหลังจากที่มีการกระจายหุ้นเพิ่มทุนแล้ว และ
มีผลทำให้ บผฟ. หลุดพ้นจากการเป็นรัฐวิสาหกิจและเข้าประกอบกิจการผลิตไฟฟ้า
อย่างบริษัทเอกชนทั่วไปตามเจตนารมณ์ของการแปรรูปรัฐวิสาหกิจตามมติคณะรัฐมนตรี

(4) ก่อนที่ บผฟ. จะได้เพิ่มทุนและกระจายหุ้นเพิ่มทุนให้กับประชาชน
ทั่วไปตาม (3) นั้น กฟผ. และ บผฟ. จะเข้าทำสัญญาหลักทั้งหมดเสียก่อน โดยเฉพาะ
สัญญาซื้อขายโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมระยองนั้น จะมีข้อตกลงว่า บผฟ. จะชำระ
ราคาในวันที่ บผฟ. ได้เงินทุนจากการเพิ่มทุนและจากเงินกู้

อย่างไรก็ดี โดยที่ในการดำเนินการดังกล่าวยังมีความไม่ชัดเจนใน
ข้อกฎหมายและระเบียบปฏิบัติของทางราชการบางประการ กฟผ. จึงขอให้คณะกรรมการ
กฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ปัญหาข้อ 1 หากการลงทุนในโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม
ระยองมีวงเงินหรือทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป การซื้อขายโรงไฟฟ้าพลัง
ความร้อนร่วมระยองระหว่าง กฟผ. กับ บผฟ. ในสัญญาซื้อขายโรงไฟฟ้าเป็น "โครงการ"

ใน"กิจการของรัฐ"¹ อันจะอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชน
เข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 หรือไม่ ถ้าในสัญญา
ซื้อขายระบุให้โอนกรรมสิทธิ์โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมระยองทันทีที่มีการทำสัญญากัน
(เป็นสัญญาซื้อขายเสร็จเด็ดขาด) แต่ให้กำหนดวันที่ชำระราคาโรงไฟฟ้าไปในวันหลัง
โดยที่

1.1 ขณะทำสัญญาซื้อขาย กฟผ.ยังถือหุ้นเกือบร้อยละ 100 ใน บผฟ.
ซึ่งเป็นบริษัทมหาชนจำกัด แต่ในขณะที่มีการชำระราคาโรงไฟฟ้า บผฟ.ได้เพิ่มทุน
และได้กระจายหุ้นเพิ่มทุนให้ประชาชนแล้ว อันมีผลทำให้ กฟผ.ถือหุ้นใน บผฟ.ไม่เกิน
ร้อยละ 49 หรือ

1.2 ขณะทำสัญญาซื้อขาย และขณะที่ชำระราคาโรงไฟฟ้า บผฟ.ได้
เพิ่มทุนและกระจายหุ้นเพิ่มทุนให้ประชาชนแล้ว อันมีผลทำให้ กฟผ.ถือหุ้นใน บผฟ.
ไม่เกินร้อยละ 49

ปัญหาข้อ 2 จากมติคณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้ บผฟ.มี Option ที่จะ
ซื้อโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมชนอม โดยให้ระบุ Option นี้ไว้ในสัญญาซื้อขาย
โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมระยองด้วย หากได้มีการกำหนด Option ตามมติ
คณะรัฐมนตรีดังกล่าวไว้ และหากการลงทุนในโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม
ชนอมมีวงเงินหรือทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปแล้ว จะทำให้กรณีดังต่อไปนี้
อยู่ในบังคับของ พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ
ในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 หรือไม่ กล่าวคือ

¹ มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

"กิจการของรัฐ" หมายความว่า กิจการที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ
หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกัน
ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ต้องทำตามกฎหมาย หรือกิจการที่ต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือ
ทรัพย์สินของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่น
หน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกัน

"โครงการ" หมายความว่า การลงทุนในกิจการของรัฐ และการ
ลงทุนนั้นมีวงเงินหรือทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป หรือทรัพย์สินที่กำหนดเพิ่มขึ้น
โดยพระราชกฤษฎีกา

ฯลฯ

ฯลฯ

การที่ บพฟ. เลือก Option และเข้าทำสัญญาซื้อขายโรงไฟฟ้าขนอม จะถือว่าเป็นการที่ กพฟ. ให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ และตกอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 หรือไม่ และปัญหานี้แยกเป็น 2 กรณี ดังนี้

2.1 ในขณะที่ บพฟ. เลือก Option นั้น บพฟ. ยังมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจอยู่ แต่ขณะทำสัญญาซื้อขายโรงไฟฟ้าขนอม บพฟ. ไม่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจแล้ว

2.2 ในขณะที่ บพฟ. เลือก Option และทำสัญญาซื้อขาย บพฟ. ไม่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ

ปัญหาข้อ 3 ในคราวการประชุมผู้ถือหุ้นของ บพฟ. ให้เพิ่มทุนของ บพฟ. เพื่อกระจายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ประชาชนทั่วไป หากหุ้นเพิ่มทุนที่เสนอขายแก่ประชาชนทั่วไปนั้นมั่งงเงินหรือทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป กรณีนี้ กพฟ. (ซึ่งยังคงถือหุ้นเกือบร้อยละ 100 ใน บพฟ. ที่มีฐานะเป็นบริษัทมหาชนจำกัดอยู่) จะลงมติในที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้มีผลให้ บพฟ. เสนอขายหุ้นเพิ่มทุนเฉพาะบางส่วนให้แก่ กพฟ. เมื่อเพิ่มทุนแล้ว กพฟ. จะถือหุ้นใน บพฟ. เพียงร้อยละ 49 ซึ่งการลงมติเช่นนี้ทำได้ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 137² ซึ่งในกรณีนี้จะมีปัญหาว่า

3.1 การลงมติเช่นนี้ กพฟ. มีอำนาจกระทำได้ตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 หรือไม่

3.2 การลงมติเช่นนี้จะถือว่าเป็นการจำหน่ายหุ้นหรือกิจการของรัฐวิสาหกิจ อันต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจำหน่ายกิจการหรือหุ้นที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของ พ.ศ. 2504 หรือไม่

3.3 การลงมติเช่นนี้จะถือว่าเป็นการดำเนินการเพื่อให้เอกชนเข้าร่วมงานอันต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 หรือไม่

² มาตรา 137 หุ้นที่เพิ่มขึ้นตามมาตรา 136 จะเสนอขายทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ และจะเสนอขายให้แก่ผู้ถือหุ้นตามส่วนจำนวนที่ผู้ถือหุ้นแต่ละคนมีอยู่แล้วก่อน หรือจะเสนอขายต่อประชาชน หรือบุคคลอื่นไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ ทั้งนี้ ตามมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และให้นำมาตรา 38 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ปัญหาข้อ 4 เมื่อ กฟผ. ลงมติในที่ประชุมผู้ถือหุ้นของ บพฟ. เพื่อให้ บพฟ. เสนอขายหุ้นเพิ่มทุนบางส่วนให้ กฟผ. และส่วนที่เหลือให้นำไปกระจายโดย เสนอขายแก่ประชาชนทั่วไปนั้น หากหุ้นเพิ่มทุนที่เสนอขายแก่ประชาชนทั่วไป มีวงเงินหรือทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป การที่ บพฟ. จะดำเนินการกระจายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ประชาชนทั่วไป ในขณะที่ยังคงมี กฟผ. เป็นผู้ถือหุ้นเกือบร้อยละ 100 คือ มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจอยู่นั้น มีปัญหาว่า

4.1 การที่ บพฟ. ดำเนินการกระจายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ประชาชนทั่วไปนั้น เป็นการจำหน่ายกิจการหรือหุ้นของรัฐวิสาหกิจ อันต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจำหน่ายกิจการหรือหุ้นที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของ พ.ศ. 2504 หรือไม่

4.2 การที่ บพฟ. ดำเนินการกระจายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ประชาชนทั่วไปนั้น ตกอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 หรือไม่

ปัญหาข้อ 5 ตามสัญญาซื้อขายกระแสไฟฟ้าระหว่าง กฟผ. กับ บพฟ. กำหนดให้ กฟผ. มีหน้าที่เกี่ยวกับการซื้อกระแสไฟฟ้าที่ บพฟ. ผลิตได้ และ กฟผ. ต้องชำระราคาค่าไฟฟ้าให้กับ บพฟ. หาก กฟผ. ผิดสัญญาซื้อขายกระแสไฟฟ้า โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการซื้อกระแสไฟฟ้าและ/หรือการชำระราคาค่าไฟฟ้าให้กับ บพฟ. แล้ว นอกจาก กฟผ. จะต้องรับผิดชอบต่อ บพฟ. ตามสัญญาซื้อขายกระแสไฟฟ้าแล้ว

5.1 หาก กฟผ. ไม่ปฏิบัติตามสัญญา หรือไม่ชำระหนี้ตามสัญญาซื้อขาย หรือไม่อาจปฏิบัติตามสัญญาด้วยเหตุใด ๆ แล้ว รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐบาล (ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล) จะต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้ซึ่งกรณีนี้ได้แก่ บพฟ. หรือไม่ และถ้าต้องรับผิดชอบจะต้องรับผิดชอบในขอบเขตเท่าใด และในกรณีนี้ เจ้าหนี้หรือ บพฟ. มีสิทธิตามกฎหมายที่จะฟ้องรัฐบาลหรือหน่วยงานนั้น ได้หรือไม่

5.2 ตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 มาตรา 12 ที่กำหนดว่า "ทรัพย์สินของ กฟผ. ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี" นั้น ในกรณีที่ กฟผ. ไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา เจ้าหนี้หรือ บพฟ. จะบังคับคดีได้อย่างไร หรือ บังคับคดีในทรัพย์สินประเภทใดของ กฟผ. ได้บ้าง

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 1) ได้พิจารณาข้อหารื้อดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทน กฟผ. ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลางและสำนักงานประมาณ) ผู้แทนตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แล้ว เห็นว่า ปัญหาทั้ง 5 ข้อ ที่ กพผ.หารือมานั้นสามารถแยกพิจารณาได้เป็น 6 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การซื้อขายโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมระหว่าง กพผ. กับ บพผ. จะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงาน หรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 มีจุดมุ่งหมายควบคุมมิให้เอกชนรายใดรายหนึ่งได้ประโยชน์ไปจากการเข้าร่วมงานกับรัฐโดยไม่เป็นธรรมต่อส่วนรวม ขอบเขตของกฎหมายฉบับนี้จึงใช้บังคับกับการให้ เอกชน เข้าร่วมงานหรือดำเนินการในโครงการใดเท่านั้น (มาตรา 6)³ การให้ รัฐวิสาหกิจอื่นมาร่วมงานหรือดำเนินการจึงไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายนี้ เพราะ รัฐวิสาหกิจเป็นหน่วยงานในภาครัฐด้วยกัน มิใช่เอกชน อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่หารือเป็น เรื่องของการซื้อขายโรงไฟฟ้า เท่านั้นว่าการซื้อขายในขณะที่ บพผ. มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจหรือไม่เป็นรัฐวิสาหกิจแล้วจะมีผลเป็นเช่นใด หรือจะแตกต่างกันหรือไม่ ซึ่งจากบทบัญญัติมาตรา 6 ประกอบกับบทนิยามคำว่า "ร่วมงานหรือดำเนินการ" ในมาตรา 5⁴ นั้น จะเห็นได้ว่ากฎหมายฉบับนี้จะใช้บังคับเฉพาะการให้เอกชนมา ดำเนินกิจการร่วมกันโดยจะร่วมทำกันต่อไปในอนาคต หรือเป็นการมอบให้เอกชน ลงทุนแต่ฝ่ายเดียวในกิจการของรัฐ โดยการอนุญาต การให้สัมปทาน หรือให้สิทธิ ไม่ว่าในลักษณะใด ๆ ในเรื่องที่รัฐจัดทำอยู่แล้ว หรือเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือทรัพย์สินของรัฐ แต่ไม่รวมถึงการซื้อมาขายไปอันเป็นเรื่องที่ต้องกระทำเป็นประจำ ในทางธุรกิจ กรณีจะเห็นได้ในตัวว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะถือว่าการซื้อขายต่าง ๆ ในธุรกิจ

³ มาตรา 6 ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการที่ประสงค์จะให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในโครงการใด เสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ โดยละเอียดตามประเด็นหัวข้อที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดต่อกระทรวงเจ้าสังกัด

⁴ มาตรา 5 "ร่วมงานดำเนินการ" หมายความว่า ร่วมลงทุนกับเอกชนไม่ว่าโดยวิธีใดหรือมอบให้เอกชนลงทุนแต่ฝ่ายเดียว โดยวิธีการอนุญาตหรือให้สัมปทาน หรือให้สิทธิไม่ว่าในลักษณะใด

จะต้องมาเสนอโครงการและมีการคัดเลือกโดยวิธีประมูลตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ส่วนการ
ซื้อขายจำนวนเพียงใดจะมีการควบคุมอย่างไรหรือไม่เป็นไปตามกฎหมายอีกส่วนหนึ่ง
เช่น การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ราคาเกิน 10 ล้านบาท จะต้องได้รับความเห็นชอบ
จากคณะรัฐมนตรีก่อน(มาตรา 43(6))⁵ หรือการจำหน่ายกิจการในลักษณะที่ต้อง
หยุดหรือยุบเลิกหน่วยงานก็จะอยู่ในบังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ
จำหน่ายกิจการหรือหุ้นที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของ พ.ศ. 2504⁶
โดยสรุปการซื้อขายโรงไฟฟ้าระหว่าง กฟผ. และ บผพ. ไม่ว่าจะกระทำในขณะที่ บผพ.
เป็นรัฐวิสาหกิจหรือไม่ ผลจะไม่แตกต่างกันและไม่อยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535

ประเด็นที่สอง การที่ บผพ. ใช้สิทธิตามสัญญาซื้อขายโรงไฟฟ้าพลัง
ความร้อนร่วมระยอง เลือกที่จะซื้อ (Option) โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมขนอม และ
ทำสัญญาซื้อขายโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมขนอม จะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 หรือไม่
เห็นว่า การที่ บผพ. ใช้สิทธิเลือกที่จะซื้อโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมขนอนั้น มีลักษณะ

-----+
⁵ มาตรา 43 กฟผ. จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน
จึงจะดำเนินการดังต่อไปนี้ได้

- (1) ลงทุนเพื่อขยายโครงการเดิมหรือริเริ่มโครงการใหม่
- (2) เพิ่มทุนโดยตีราคาทรัพย์สินใหม่
- (3) ลดทุน
- (4) กู้ยืมเงินเกินสี่สิบล้านบาท
- (5) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน
- (6) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์อันมีราคาเกินสิบล้านบาท

⁶ ข้อ 3 ในระเบียบนี้

๒๗๖ ๒๗๖
"กิจการ" หมายความว่า สินทรัพย์หรือธุรกิจที่ประกอบขึ้นเป็นหน่วยงาน
ซึ่งเมื่อจำหน่ายไปแล้ว จะมีผลทำให้ผู้จำหน่ายต้องหยุดดำเนินงานหน่วยงาน หรือ
ยุบเลิกหน่วยงานนั้น

เป็นการใช้สิทธิเลือกที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อผูกพันที่ตกลงกันไว้ในสัญญาซื้อขาย เดิมว่าจะมีการซื้อขายโรงไฟฟ้าแห่งใหม่ต่อไปหรือไม่ อย่างไร ซึ่งมีลักษณะเป็นเพียง การปฏิบัติตามข้อตกลงที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการซื้อขายกันโดยปกติในทางธุรกิจ มิใช่การ "ร่วมงานหรือดำเนินการ" ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือ ดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 แต่อย่างใด ดังนั้น ไม่ว่าในขณะที่ บพผ. เลือกที่จะซื้อโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมชนอม หรือทำสัญญาซื้อขายโรงไฟฟ้าพลัง ความร้อนร่วมชนอม บพผ. จะมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจหรือไม่ก็ตาม ย่อมไม่มีผลทำให้ การเลือกหรือการทำสัญญาซื้อขายดังกล่าว เป็นกรณีที่อยู่ในข่ายที่จะต้องปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535

ประเด็นที่สาม กพผ. จะมีอำนาจตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทย พ.ศ. 2511 ที่จะลงมติในที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้มีผลให้ บพผ. เสนอขายหุ้น เพิ่มเติมเฉพาะบางส่วนให้แก่ กพผ. เพื่อให้ กพผ. ถือหุ้นเพียงร้อยละ 49 ได้หรือไม่ เห็นว่า โดยที่ตามมาตรา 6(2 ทวิ)⁷ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทย พ.ศ. 2511 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535 กพผ. มีวัตถุประสงค์ในการ "ดำเนินการธุรกิจ เกี่ยวกับพลังงานความร้อนและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของ กพผ.

-----+

⁷ มาตรา 6 ให้จัดตั้งการไฟฟ้าขึ้น เรียกว่า "การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทย" เรียกโดยย่อว่า "กพผ." และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

๒๗๙ ๒๗๙
 (2 ทวิ) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง
 หรือต่อเนื่องกับกิจการของ กพผ. หรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการดังกล่าว
 ๒๗๙ ๒๗๙

หรือร่วมทุนกับบุคคลอื่น เพื่อดำเนินการดังกล่าว" และตามมาตรา 9^๘ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 กฟผ. มีอำนาจกระทำการกิจการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ ซึ่งการลงมตินั้นถือได้ว่าเป็นการดำเนินการอันหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกิจการของ กฟผ. อันเป็นเรื่องที่อยู่ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ของ กฟผ. นอกจากนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวก็ไม่ปรากฏว่ามีข้อจำกัดให้ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของมาตรา 43^๙ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535 แต่อย่างใด กรณีนี้ กฟผ. จึงย่อมมีอำนาจลงมติดังกล่าวได้

ประเด็นที่สี่ การที่ บพพ. จะดำเนินการกระจายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ประชาชนทั่วไปตามที่กล่าวในข้อหาหรือข้อ 3.2 และ 4.2 นั้น จะเป็นการจำหน่ายกิจการหรือหุ้นของรัฐวิสาหกิจอันต้องดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจำหน่ายกิจการหรือหุ้นที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของ พ.ศ. 2504 หรือไม่ เห็นว่า โดยที่การจำหน่ายหุ้นในครั้งนี้ เป็นการจำหน่ายหุ้นในการเพิ่มทุน ซึ่งมีลักษณะเป็นการเพิ่มทุนขึ้นมาใหม่โดยที่ยังมิได้มีผู้ใดเป็นเจ้าของหุ้นดังกล่าวนั้นอยู่ก่อน ไม่ว่าจะ เป็น บพพ. หรือ กฟผ. หรือผู้ใดก็ตาม ซึ่งเป็นคนละกรณีกันกับการนำหุ้นที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของอยู่แล้วออกขายอันจะอยู่ในบังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจำหน่ายกิจการหรือหุ้นที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเป็นเจ้าของ พ.ศ. 2504 ดังนั้น เมื่อกรณีนี้เป็นกรณียกจำหน่ายหุ้นที่มีได้เป็นของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใด จึงไม่ต้องดำเนินการตามระเบียบนี้

-----+
^๘ มาตรา 9 ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือกระทรวงการคลังดำเนินการดังนี้

(1) สำหรับโครงการใหม่

(ก) หากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเห็นด้วยกับโครงการให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของโครงการ

(ข) ถ้าสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเห็นด้วยกับโครงการ ให้แจ้งหน่วยงานเจ้าของโครงการ

^๙ โปรดดูเชิงอรรถ 5

ประเด็นที่ห้า หากหุ้นเพิ่มทุนที่เสนอขายแก่ประชาชนทั่วไปมีวงเงินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป การที่ บพ. ดำเนินการกระจายหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ประชาชนทั่วไปตามที่กล่าวในข้อหาหรือข้อ 3.3 และ 4.3 นั้น จะอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 หรือไม่ เห็นว่า การดำเนินการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ในการให้สัมปทานหรือให้สิทธิแก่เอกชน หรือการร่วมทุนระหว่างรัฐกับเอกชน ให้เป็นไปโดยมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน¹⁰ เพื่อป้องกันมิให้มีการให้ประโยชน์กับ เอกชนรายหนึ่งรายใดโดยเฉพาะ โดยไม่เป็นธรรม จนต้องใช้วิธีการคัดเลือกโดยการประมูลและมีคณะกรรมการควบคุมดูแลมิให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าว แต่การเสนอขายหุ้นต่อประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ นั้น เป็นการขายให้แก่ประชาชนโดยทั่วไปในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งมูลค่าการซื้อขายก็จะเป็นไปตามกลไกของตลาดหลักทรัพย์ มิใช่ เอกชนคนใดจะได้ไปเป็นประโยชน์แต่เฉพาะตนจนไม่เป็นธรรมแก่ส่วนรวม ดังนั้น การดำเนินการกระจายหุ้นโดยนำออกขายในตลาดหลักทรัพย์ จึงไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535

ประเด็นที่หก หาก กพพ. ผลิตสัญญาซื้อขายกระแสไฟฟ้า โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการซื้อขายหรือการชำระราคาค่าไฟฟ้า นอกจาก กพพ. จะต้องรับผิดชอบต่อ บพ. ตามสัญญาดังกล่าวแล้ว รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐบาล

-----+
¹⁰ **หมายเหตุ** เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการให้สัมปทานหรือให้สิทธิแก่เอกชนหรือการร่วมทุนระหว่างรัฐกับเอกชน ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะกำหนดให้เป็นอำนาจการพิจารณาของบุคคลผู้เดียวหรือหน่วยงานเดียว และในเรื่องสำคัญจะกำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี ทำให้การพิจารณาอาจเป็นไปโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้สัมปทานตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 ส่วนใหญ่กฎหมายไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติไว้ ดังนั้น เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติและใช้บังคับแก่การให้สัมปทานหรือการร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ โดยเฉพาะโครงการที่มีการลงทุนหรือมีทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

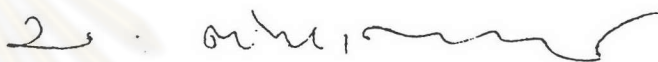
จะต้องรับผิดชอบต่อ บพฟ. หรือไม่ และถ้าต้องรับผิดชอบจะต้องรับผิดชอบในขอบเขตเท่าใด และในกรณีนี้ บพฟ. ในฐานะเจ้าหนี้มีสิทธิตามกฎหมายที่จะฟ้องรัฐบาลหรือหน่วยงานนั้น ได้หรือไม่ นอกจากนี้ ถ้า กพฟ. ไม่ชำระหนี้ตามคำพิพากษา บพฟ. ในฐานะเจ้าหนี้จะบังคับคดีได้อย่างไร หรือบังคับคดีในทรัพย์สินประเภทใดของ กพฟ. ได้บ้าง เห็นว่า กพฟ. เป็นนิติบุคคลที่รัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินธุรกิจในการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า นิติกรรมสัญญาและความรับผิดชอบ ใดๆ ของ กพฟ. ซึ่งต้องมีตามกฎหมาย และหากมีการฟ้องร้องและศาลได้วินิจฉัยเช่นใดแล้ว กพฟ. ก็ชอบที่จะปฏิบัติตามคำพิพากษาโดยการชำระหนี้ นั่น คือ จะเห็นได้ว่าในทางปฏิบัติมีการฟ้องคดี กพฟ. ต่อศาล และ กพฟ. ได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลเป็นปกติอยู่แล้ว สำหรับบทบัญญัติมาตรา 12¹¹ เป็นเพียงไม่ต้องการให้มีการบังคับคดี เพื่อยึดหรืออายัดทรัพย์สินของ กพฟ. ไปขายทอดตลาดชำระหนี้เท่านั้น เพราะหากสามารถปฏิบัติเช่นนั้นตามคำขอบังคับคดีของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต่อทรัพย์สินของ กพฟ. เป็นการเฉพาะรายได้แล้ว กิจการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าของประเทศอาจต้องหยุดชะงักเป็นที่เดือดร้อนเสียหายแก่มหาชนได้ ซึ่งกรณีเป็นไปตามระบบกฎหมายมหาชนทั่วไป ที่ทรัพย์สินของรัฐจะไม่อยู่ในการบังคับคดีโดยตรงของศาล (มาตรา 1307 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์)¹² ทั้งนี้ เพื่อดำรงประโยชน์สาธารณะ แต่รัฐมีพันธะทางการปกครองในกฎหมายมหาชนที่จะปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลที่รัฐจัดตั้งขึ้น ส่วนนิติบุคคลตามในกฎหมายเอกชน เช่น บริษัทจำกัดนั้น จะมีความรับผิดชอบในหนี้เพียงจำกัดตามทรัพย์สินที่ตนมี หากมีหนี้สินเกินทรัพย์สินเมื่อใดก็ต้องบังคับให้ล้มละลาย อันทำให้มีปัญหาว่าเจ้าหนี้จะไม่มีหลักประกันเท่าที่ควรจะต้องจัดหาระบบค้ำประกันประเภทต่าง ๆ เพื่อเสริมความมั่นคงของเจ้าหนี้ แต่ กพฟ. นั้น มีฐานะทางการเงินเช่นเดียวกับกระทรวง ทบวง กรม และนิติบุคคลต่าง ๆ ในระบบกฎหมายมหาชน ดังจะเห็นได้ว่า กพฟ. ไม่มีบทจำกัดความรับผิดชอบ ดังนั้น หนี้ของ กพฟ. หากมีเท่าใดรัฐก็ต้องรับผิดชอบทั้งหมดเต็มตามนั้นและไม่มีหนทางจะล้มละลายได้ ทั้งนี้ เพราะจัดตั้งขึ้นมาโดยรัฐในรูปความรับผิดชอบไม่จำกัด กพฟ. จึงเป็นหน่วยงานของรัฐโดยตรง เพียงแต่รูปแบบการดำเนินงานเป็นไปในลักษณะของรัฐวิสาหกิจอันแตกต่างไปจากลักษณะของส่วนราชการเท่านั้น ความมั่นคงของ กพฟ. ก็คือฐานะความมั่นคงของประเทศนั่นเอง หากฐานะการเงินของ กพฟ. มีปัญหา

¹¹ มาตรา 12 ทรัพย์สินของ กพฟ. ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

¹² มาตรา 1307 ท่านห้ามมิให้ยึดทรัพย์สินของแผ่นดินไม่ว่าทรัพย์สินนั้น

จะเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือไม่

ดังนั้น หนี้ของ กฟผ. หากมีเท่าใดรัฐก็ต้องรับผิดชอบทั้งหมดเต็มตามนั้นและไม่มีหนทาง
จะล้มละลายได้ ทั้งนี้ เพราะจัดตั้งขึ้นมาโดยรัฐในรูปความรับผิดชอบไม่จำกัด กฟผ.
จึงเป็นหน่วยงานของรัฐโดยตรง เพียงแต่รูปแบบการดำเนินงานเป็นไปในลักษณะ
ของรัฐวิสาหกิจอันแตกต่างไปจากลักษณะของส่วนราชการเท่านั้น ความมั่นคงของ
กฟผ. ก็คือฐานะความมั่นคงของประเทศนั่นเอง หากฐานะการเงินของ กฟผ. มีปัญหา
เช่นใดรัฐก็ต้องจัดหาทรัพย์สินให้ต่อไป (มาตรา 10)¹³ และไม่ว่าโดยประการใด
หาก กฟผ. ไม่สามารถรับผิดชอบหนี้ได้โดยตรงรัฐก็ย่อมต้องรับผิดชอบในหนี้นั้นเต็ม
จำนวนต่อไป ส่วนการฟ้องร้องบังคับคดีกับรัฐได้แค่ไหนเพียงใดเป็นไปตามระบบ
กฎหมายมหาชน ซึ่งโดยปกติรัฐจะปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลอยู่แล้ว

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน 2536

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹³ มาตรา 10 ทูของ กฟผ. ประกอบด้วย

- (1) ทรัพย์สินตามมาตรา 7
- (2) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากรัฐบาลหรือบุคคลอื่น

บันทึกความเห็นเจ้าหน้าที่

เรื่อง การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535

ข้อเท็จจริง

การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ อก 1002/3030 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2535 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 ซึ่งมีเนื้อหาให้ใช้บังคับแก่การให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ เว้นแต่การให้สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมและการให้ประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

เนื่องจากการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) จะขอเข้าร่วมทุนกับเอกชนในโครงการโรงผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐาน ซึ่งมีบริษัท มิตรชุบซีออยล์ จำกัด และบริษัท บี.พี. ออยล์ จำกัด เป็นผู้ริเริ่มโครงการ โดยเล็งเห็นโอกาสที่จะตั้งโรงงานผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานขึ้นในประเทศ เพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ ทั้งนี้ บริษัททั้งสองได้เชิญชวน ปตท. และบริษัท ไทยออยล์ จำกัด เข้าร่วมทุนตามสัดส่วนการถือหุ้นดังนี้

การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย	ถือหุ้น 30%
บริษัท ไทยออยล์ จำกัด	ถือหุ้น 38%
บริษัท มิตรชุบซี ออยล์ จำกัด	ถือหุ้น 22%
บริษัท บีพี ออยล์ จำกัด	ถือหุ้น 10%

เงินทุนจดทะเบียนทั้งหมดประมาณ 3,500 ล้านบาท และเป็นเงินลงทุน ส่วนของ ปตท. ประมาณ 1,050 ล้านบาท (30%)

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น ปตท. จึงขอหารือปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 ว่าโครงการเข้าร่วมทุนกับเอกชนของ ปตท. ในครั้งนี้จะเข้าข่ายต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 หรือไม่ เนื่องจาก ปตท. มีความเห็นว่าโครงการนี้เอกชนเป็นผู้ริเริ่มศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ และได้เชิญชวน ปตท. เข้าร่วมทุน ดังนั้น ในทางปฏิบัติ ปตท. จึงไม่อาจดำเนินการประกาศเชิญชวนหรือพิจารณาคัดเลือกเอกชนรายใดให้เข้าร่วมงานได้เนื่องจากมิใช่เป็นหน่วยงานเจ้าของโครงการ ประกอบกับกิจการผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานนี้เป็นกิจการที่เอกชน

ทั่วไปสามารถประกอบการได้อย่างเสรีมิใช่เป็นกิจการที่จำกัดว่าต้องเป็นกิจการของรัฐ รวมทั้งมิได้เป็นกิจการที่จะต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติหรือทรัพย์สินของส่วนราชการ

ปตท. จึงหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อโปรดวินิจฉัยในกรณีที่ ปตท. เข้าร่วมทุนกับเอกชนในการประกอบกิจการผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานตั้งที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนี้ จะอยู่ในข่ายที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 หรือไม่ อย่างไร เพื่อจักได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- (1) พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2521
- (2) พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535

ประเด็นที่ต้องพิจารณา

การที่ ปตท. เข้าร่วมทุนกับเอกชนในการประกอบกิจการผลิตน้ำมันหล่อลื่นพื้นฐานจะอยู่ในข่ายที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 หรือไม่ อย่างไร

ความเห็น

เลขานุการกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 1 ใคร่ขอเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 ได้ให้ความหมายของคำว่า "ร่วมงานหรือดำเนินการ" ไว้ว่า หมายความว่า ร่วมลงทุนกับเอกชนไม่ว่าโดยวิธีใด หรือมอบให้เอกชนลงทุนแต่ฝ่ายเดียว โดยวิธีการอนุญาต หรือให้สัมปทาน หรือให้สิทธิไม่ว่าในลักษณะใด ซึ่งหากพิจารณาเพียงเท่านั้นก็อาจทำให้มองไปได้ว่าการร่วมงานหรือดำเนินการดังกล่าวมีความหมายไปได้ 2 นัย กล่าวคือ นัยที่หนึ่ง เป็นกรณีที่รัฐเป็นเจ้าของโครงการและมีเอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการกับรัฐ และในนัยที่สอง เป็นกรณีที่เอกชนเป็นเจ้าของโครงการและมีรัฐเข้าร่วมงานหรือดำเนินการกับเอกชน

แต่หากพิจารณาความในมาตรา 6⁽¹⁾ ที่บัญญัติว่า "ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการ"⁽²⁾ ที่ประสงค์จะให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในโครงการใด ... " ประกอบกับ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้⁽³⁾ ที่กล่าวเน้นไปถึง เรื่องอำนาจในการพิจารณา ให้สัมปทานหรือให้สิทธิแก่เอกชน หรือการร่วมทุนระหว่างรัฐกับเอกชน ว่าปัจจุบันเป็น อำนาจของบุคคลคนเดียวหรือหน่วยงานเดียว การพิจารณาจึงอาจเป็นไปได้โดยไม่มี หลักเกณฑ์ที่แน่นอน สมควรมีกฎหมายฉบับนี้ขึ้น เพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติและใช้บังคับในเรื่องนี้ แล้ว จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัตินี้มีเจตนารมณ์ที่จะใช้บังคับกับโครงการที่รัฐ เป็นเจ้าของหรือเป็นผู้ริเริ่มขึ้นและได้เชิญชวนให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ ด้วยเท่านั้น ไม่หมายรวมไปถึงโครงการที่เอกชนเป็นเจ้าของหรือเป็นผู้ริเริ่มแต่รัฐได้ เข้าไปร่วมในภายหลัง

-----+
⁽¹⁾ มาตรา 6 ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการที่ประสงค์จะให้เอกชน เข้าร่วมงานหรือดำเนินการในโครงการใด ส่งผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการ โดยละเอียดตามประเด็นหัวข้อที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติกำหนดต่อกระทรวงเจ้าสังกัด

⁽²⁾ มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้
 "หน่วยงานเจ้าของโครงการ" หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็น กรมหรือเทียบเท่า รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของ โครงการ

๗๗

๗๗

⁽³⁾ หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการให้สัมปทานหรือให้สิทธิแก่เอกชน หรือการร่วมทุน ระหว่างรัฐกับเอกชนในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะกำหนดให้เป็นอำนาจการพิจารณาของ บุคคลผู้เดียวหรือหน่วยงานเดียว และในเรื่องสำคัญจะกำหนดให้เป็นอำนาจของ รัฐมนตรี ทำให้การพิจารณาอาจเป็นไปได้โดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้สัมปทานตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2515 ส่วนใหญ่กฎหมายไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติไว้ ดังนั้น เพื่อให้มีแนวทาง การปฏิบัติและใช้บังคับแก่การให้สัมปทานหรือการร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการ ของรัฐ โดยเฉพาะโครงการที่มีการลงทุนหรือมีทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการ ของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำหรับกรณีที่ทำรื้อมานี้ ข้อเท็จจริงปรากฏว่าโครงการผลิตน้ำมันหล่อลื่น
พื้นฐาน เป็นโครงการซึ่งบริษัทมิตซูบิชิ ออยล์ จำกัด และบริษัท บี.พี.ออยล์ จำกัด
ซึ่งเป็นเอกชนเป็นผู้ริเริ่มขึ้น และบริษัททั้งสองได้เชิญชวนให้ ปตท. เข้าร่วมลงทุนใน
โครงการดังกล่าวด้วย เมื่อโครงการนี้มิใช่โครงการที่รัฐเป็นผู้ริเริ่มและเชิญชวนให้
เอกชนเข้าร่วมลงทุน โครงการนี้จึงไม่อยู่ในข่ายที่จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วย
การให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535

กาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์

เลขานุการกรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 1

15 กันยายน 2535

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

พ.ศ.2511

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ.2511

เป็นปีที่ 23 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2511"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา* เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

- (1) พระราชบัญญัติการไฟฟ้ายันฮี พ.ศ. 2500
- (2) พระราชบัญญัติการไฟฟ้ายันฮี (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2502
- (3) พระราชบัญญัติการไฟฟ้ายันฮี (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2506
- (4) พระราชบัญญัติการลิกไนท์ พ.ศ. 2503
- (5) พระราชบัญญัติการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2505
- (6) พระราชบัญญัติการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2507
- (7) พระราชบัญญัติการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2510

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

"ระบบไฟฟ้า" หมายความว่า สายส่งไฟฟ้า สายจำหน่ายไฟฟ้า สถานีไฟฟ้าย่อย หรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์แก่การส่งหรือการจำหน่ายไฟฟ้า

* ราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม 85 ตอนที่ 102 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2511

"เขตเดินสายไฟฟ้า" หมายความว่า บริเวณที่ที่จะเดินสายส่งไฟฟ้า โดยมีความกว้างจากแนวศูนย์กลางของเสาสายส่งไฟฟ้าด้านละไม่เกินสี่สิบเมตร

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

"ผู้ว่าการ" หมายความว่า ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

"พนักงาน" หมายความว่า พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย รวมทั้งผู้ว่าการ

"ลูกจ้าง" หมายความว่า ลูกจ้างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 ให้นายกรัฐมนตรี รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด 1

การจัดตั้ง ทูนและเงินสำรอง

มาตรา 6 ให้จัดตั้งการไฟฟ้าขึ้น เรียกว่า "การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย" เรียกโดยย่อว่า "กฟผ." และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(1) ผลิต จัดให้ได้มา จัดส่งหรือจำหน่ายซึ่งพลังงานไฟฟ้าให้แก่

(ก) การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือการไฟฟ้าอื่น ตามกฎหมาย

ว่าด้วยการนั้น

(ข) ผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(ค) ประเทศใกล้เคียง

(2) ดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า แหล่งพลังงานอันได้มาจากธรรมชาติ เช่น น้ำ ลม ความร้อนธรรมชาติ แสงแดด แร่ธาตุ หรือเชื้อเพลิง เป็นต้นว่า น้ำมัน ถ่านหิน หรือก๊าซ รวมทั้งพลังงานปรมาณู เพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้าและงานอื่นที่ส่งเสริมกิจการของ กฟผ.

-
- * แก้ไขโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2527 ลงวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2527 (ราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม 101 ตอนที่ 108 ลงวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ.2527)
- ** แก้ไขโดยประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 217 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2515 (ราชกิจจานุเบกษาฉบับพิเศษ เล่ม 89 ตอนที่ 145 ลงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2515)

* (2 ทวิ) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของ กฟผ. หรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการดังกล่าว

(3) ผลิตและขายลิกไนท์ หรือวัตถุเคมีจากลิกไนท์หรือโดยอาศัยลิกไนท์หรือ ร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการดังกล่าว

มาตรา 7 ให้โอนทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ ความรับผิดชอบจนธุรกิจของ การไฟฟ้าอันฮี การลิกไนท์ และการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือให้แก่ กฟผ. ทรัพย์สินดังกล่าวเมื่อได้หักหนี้สินออกแล้วให้ถือเป็นทุนของ กฟผ.

มาตรา 8 ให้ กฟผ. ตั้งสำนักงานใหญ่ในจังหวัดพระนคร หรือจังหวัดใกล้เคียงและจะตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดก็ได้

มาตรา 9 ให้ กฟผ. มีอำนาจกระทำการกิจการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ ตามมาตรา 6 อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(1) สร้าง ซื้อ จัดหา รับโอน จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม และดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของ กฟผ.

(2) ซื้อ จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน ถือกรรมสิทธิ์ครอบครองหรือดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพย์สินใด ๆ

(3) สำรวจ วางแผน ออกแบบ จัดซื้อ สร้าง และติดตั้ง อันเกี่ยวกับกิจการของ กฟผ.

(4) สร้างเขื่อนกั้นน้ำ เขื่อนระบายน้ำ เขื่อนกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ หรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของเขื่อน หรืออ่างนั้นเพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า หรือเพื่อการพัฒนาการไฟฟ้าพลังน้ำ หรือเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการไฟฟ้า สร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อน โรงไฟฟ้าพลังน้ำ โรงไฟฟ้าพลังปรมาณู หรือโรงไฟฟ้าพลังอื่น รวมทั้งลานโกไฟฟ้าและสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของโรงไฟฟ้านั้น ๆ หรือสร้างระบบไฟฟ้า

(5) กำหนดประเภท ขนาด และมาตรฐานของโรงไฟฟ้า ลานโกไฟฟ้า และ สิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของโรงไฟฟ้านั้น ๆ ตาม (4) หรือโรงผลิตวัตถุเคมีจากลิกไนท์ ระบบไฟฟ้า และอุปกรณ์อื่น ๆ ตลอดจนเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตพลังงานไฟฟ้าของ กฟผ. รวมทั้งวางนโยบายและควบคุมการผลิต การส่ง การจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า การผลิตลิกไนท์ และวัตถุเคมีจากลิกไนท์ของ กฟผ.

(6) กู้ยืมเงินหรือลงทุน

(7) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใด เพื่อการลงทุน

* เพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2535 ลงวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2535 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 19 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ.2535)

* (8) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่น ที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของ กฟผ.

* (9) เข้าร่วมกิจการกับหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือของรัฐทั้งในประเทศและนอกประเทศ หรือกับองค์การระหว่างประเทศ หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่กิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของ กฟผ.

* (10) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ของ กฟผ.

มาตรา 10 ทุนของ กฟผ. ประกอบด้วย

(1) ทรัพย์สินตามมาตรา 7

(2) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากรัฐบาลหรือบุคคลอื่น

มาตรา 11 เงินสำรองของ กฟผ. ให้ประกอบด้วยเงินสำรองเผื่อขาด และเงินสำรองอื่นตามที่คณะกรรมการจะเห็นสมควร

มาตรา 12 ทรัพย์สินของ กฟผ. ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

หมวด 2

คณะกรรมการและผู้ว่าการ

มาตรา 13 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย" ประกอบด้วยประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบคน รวมทั้งผู้ว่าการ ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่นซึ่งมิใช่กรรมการโดยตำแหน่ง

มาตรา 14 ผู้ซึ่งจะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ กรรมการและผู้ว่าการต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และมีความรู้ความเจตจำนงเพียงพอเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การคลังหรือกฎหมาย

มาตรา 15 ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ห้ามแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ หรือกรรมการ

* (1) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ กฟผ. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ กฟผ. ไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นนั้น หรือเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการ กรรมการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่ กฟผ. เป็นผู้ถือหุ้น

* แก้ไขโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2535 ลงวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2535 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 19 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ.2535)

(2) เป็นผู้มีตำแหน่งการเมือง

(3) เป็นพนักงาน เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการ

มาตรา 16 ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี แต่สำหรับกรรมการนั้นในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสองปี ให้กรรมการดังกล่าวออกจากตำแหน่งทั้งหมดโดยวิธีจับสลาก ถ้าไม่อาจหาจำนวนทั้งหมดได้ ก็ให้กรรมการซึ่งจะอยู่ในตำแหน่งต่อไปมีจำนวนมากกว่า

ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา 17 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา 16 ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(1) ตาย

(2) ลาออก

(3) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(4) ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 14 หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 15

เมื่อประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระคณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการแทนได้

ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามวรรคสอง อยู่ในตำแหน่งตามวาระของประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา 18 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลทั่วไป ซึ่งกิจการของ กฟผ. อำนาจหน้าที่เช่นนี้ให้รวมถึง

(1) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

(2) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการประชุม

(3) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการดำเนินกิจการของคณะกรรมการ

(4) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการจัดแบ่งส่วนงานและวิธีปฏิบัติงาน

(5) กำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน หรือค่าจ้างของพนักงาน หรือลูกจ้าง

(6) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง การออกจากตำแหน่ง วินัย และการลงโทษพนักงานและลูกจ้าง

(7) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการจ่ายค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าล่วงเวลา และการจ่ายเงินอื่น

(8) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเครื่องแบบพนักงานและลูกจ้าง

(9) กำหนดราคาขายพลังงานไฟฟ้า ลิกไนท์ วัตถุเคมีจากลิกไนท์และวัสดุอุปกรณ์ และกำหนดค่าบริการ และออกระเบียบเกี่ยวกับวิธีชำระราคาขายหรือค่าบริการ

(10) ออกระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของ กฟผ.

ระเบียบหรือข้อบังคับวิธีปฏิบัติงานตาม (4) ถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจของผู้ว่าการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ราคาขายตาม (9) ให้กำหนดในอัตราอันสมควร เพื่อให้มีรายได้เพียงพอ

(ก) สำหรับรายจ่ายที่จำเป็นในการดำเนินกิจการ รวมทั้งดอกเบี้ยค่าเสื่อมราคา บำเหน็จบำนาญ กองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานและครอบครัวและโบนัส

(ข) สำหรับชำระหนี้สินเท่าที่จำนวนเงินเพื่อการชำระนั้นเกินกว่าจำนวนที่จัดสรรไว้เป็นค่าเสื่อมราคา และสำหรับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการจัดหาทรัพย์สินใหม่แทนทรัพย์สินเดิม

(ค) ที่จะจัดให้มีเงินสำรองและเป็นค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่อันจำเป็น ในการขยายกิจการและลงทุน

มาตรา 19 ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้ว่าการ

ให้ผู้ว่าการได้รับเงินเดือนตามที่คณะกรรมการกำหนด และพ้นจากตำแหน่ง เมื่อตาย ลาออก ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 14 หรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา 20 หรือคณะกรรมการให้ออก

มติให้ผู้ว่าการออกจากตำแหน่งต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด นอกจากผู้ว่าการ

การแต่งตั้ง การกำหนดอัตราเงินเดือน หรือการให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา นี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา 20 ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ห้ามแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการ

(1) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ กฟผ. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ กฟผ. ไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ ในการลงทุนโดยสุจริต ในบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น หรือเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการ กรรมการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่ กฟผ. เป็นผู้ถือหุ้น

(2) เป็นข้าราชการประจำ

(3) เป็นผู้มีตำแหน่งการเมือง

(4) เป็นผู้ไม่อาจทำงานได้เต็มเวลาให้แก่ กฟผ.

* แก้ไขโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2535 ลงวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2535 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 19 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ.2535)

มาตรา 21 ผู้ว่าการมีหน้าที่บริหารกิจการให้เป็นไปตาม อำนาจของ กฟผ. ตามนโยบาย ระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ และมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงาน และลูกจ้าง

ในการบริหารกิจการผู้ว่าการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ

มาตรา 22 ผู้ว่าการมีอำนาจ

(1) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ แต่ถ้าเป็นพนักงานหรือลูกจ้างชั้นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่ายหรือเทียบเท่าขึ้นไปจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

(2) กำหนดเงื่อนไขในการทำงานของพนักงานและลูกจ้าง และออกระเบียบวิธีปฏิบัติงานของ กฟผ. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับของคณะกรรมการ

มาตรา 23 ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ผู้ว่าการเป็นผู้กระทำในนามของ กฟผ. และเป็นผู้กระทำแทน กฟผ. เพื่อการนี้ผู้ว่าการจะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ

นิติกรรมที่ผู้ว่าการทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับตามมาตรา 18 วรรคสองย่อมไม่ผูกพัน กฟผ. เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา 24 เมื่อผู้ว่าการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อตำแหน่งผู้ว่าการว่างลงในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งผู้ว่าการ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานคนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนผู้ว่าการ หรือรักษาการในตำแหน่งผู้ว่าการแล้วแต่กรณี และให้นำมาตรา 20 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้ทำการแทนผู้ว่าการ หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าการมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับผู้ว่าการ เว้นแต่อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าการในฐานะกรรมการ

มาตรา 25 ประธานกรรมการและกรรมการย่อมได้รับประโยชน์ตอบแทน ตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 26 ประธานกรรมการ กรรมการ พนักงานและลูกจ้างอาจได้รับโบนัสตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 27 ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และพนักงานเป็นเจ้าของพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด 3

การสร้างและการบำรุงรักษา

มาตรา 28 เพื่อประโยชน์ในการสำรวจเพื่อหาแหล่งพลังงานตามมาตรา 6 (2) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา 9 (4) หรือเพื่อสร้างและบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า ให้พนักงานหรือลูกจ้างมีอำนาจที่จะใช้สอยหรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ ซึ่งมีใช้เคหสถานเป็นการชั่วคราว ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(1) การใช้สอยหรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจระบบไฟฟ้า หรือการป้องกันอันตราย หรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้า การสำรวจเพื่อหาแหล่งพลังงาน ตามมาตรา 6 (2) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา 9 (4) หรือการบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า

(2) ได้แจ้งหรือประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบล่วงหน้า ดังต่อไปนี้

(ก) ในการสำรวจระบบไฟฟ้า หรือการป้องกันอันตราย หรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้า หรือการบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า ให้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบล่วงหน้าเป็นการเฉพาะรายภายในเวลาอันสมควรแต่ไม่น้อยกว่าสามวัน

(ข) ในการสำรวจทั่วไปเพื่อเลือกแนวหรือที่ตั้งระบบไฟฟ้าหรือเพื่อหาแหล่งพลังงานตามมาตรา 6 (2) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา 9 (4) ที่เหมาะสม ให้ประกาศกำหนดเขตสำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอหรือสำนักงานเขต และที่ทำการตำบล หรือแขวงซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และในราชกิจจานุเบกษาก่อนวันสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(ค) ในการสำรวจเฉพาะแห่งภายหลังที่เลือกแนวหรือที่ตั้งระบบไฟฟ้า หรือหาแหล่งพลังงานตามมาตรา 6 (2) หรือหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา 9 (4) ที่เหมาะสมได้แล้ว หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ หรือผู้ทรงสิทธิอื่นมิได้อาศัยอยู่ในเขตตำบลหรือแขวงที่กำลังสำรวจอยู่ และเป็นกรณีที่จะต้องสำรวจโดยเร่งด่วนให้ประกาศกำหนดเขตสำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอหรือสำนักงานเขต ที่ทำการตำบลหรือแขวง และที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ก่อนวันสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

* แก้ไขโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2535 ลงวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2535 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 19 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ.2535)

หมายเหตุ การตั้งอนุญาโตตุลาการ ตามมาตรา 28 หรือ 30 เดิม ได้มีมาตรา 13 ของพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2535 ลงวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2535 บัญญัติไว้ดังนี้

"มาตรา 13. ในกรณีที่มีการตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นตามมาตรา 28 หรือมาตรา 30 ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และอนุญาโตตุลาการยังมีได้ชี้ขาดให้เป็นอันยกเลิกอนุญาโตตุลาการนั้น และให้นำมาตรา 30 และมาตรา 30 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ.2511 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับและให้ กฟผ.แจ้งการยกเลิกอนุญาโตตุลาการตามมาตรา 28 นี้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ"

ในการปฏิบัติตามมาตรานี้ให้พนักงานหรือลูกจ้างแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลผู้เกี่ยวข้องร้องขอ
ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นเนื่อง
จากการกระทำของพนักงานหรือลูกจ้าง บุคคลนั้นย่อมเรียกค่าทดแทนจาก กฟผ.ได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันใน
จำนวนค่าทดแทนให้นำมาตรา 30 และมาตรา 30 ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 29 ในการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้ กฟผ.มีอำนาจ

(1) เดินสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้าไปได้ เหนือตามหรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ปัก
หรือตั้งเสาสถานีไฟฟ้าย่อยหรืออุปกรณ์อื่น ลงในหรือบนพื้นดินของบุคคลใดซึ่งมิใช่เป็นที่ตั้งโรงเรือน

(2) ประกาศกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้าเพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัยในการส่งพลังงานไฟฟ้า
โดยประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ และจัดทำเครื่องหมายแสดงไว้ในที่ที่ประกาศกำหนด
เขตนั้นตามสมควร

(3) รื้อถอนโรงเรือนหรือทำลายสิ่งอื่นที่สร้างขึ้นหรือทำขึ้น หรือทำลาย หรือตัดฟัน ตัดต้น กิ่ง
หรือรากของต้นไม้ หรือพืชผลในเขตเดินสายไฟฟ้า

ก่อนที่จะดำเนินการตาม (1) หรือ (3) ให้ กฟผ.แจ้งเป็นหนังสือให้ เจ้าของหรือผู้
ครอบครองทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องทราบ เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้น อาจยื่นคำร้องแสดงเหตุที่ไม่สมควรทำ
เช่นนั้นไปยังคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ
การให้เป็นที่สุด

มาตรา 30 ให้ กฟผ.จ่ายเงินค่าทดแทนตามความเป็นธรรมแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้
ทรงสิทธิอื่นในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) การใช้ที่ดินปักหรือตั้งเสาเพื่อเดินสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้า
- (2) การใช้ที่ดินปักหรือตั้งสถานีไฟฟ้าย่อยหรืออุปกรณ์อื่น
- (3) การใช้ที่ดินที่ประกาศกำหนดเป็นเขตเดินสายไฟฟ้า
- (4) การกระทำตามมาตรา 29 (3)

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่ยินยอมตกลงในจำนวน
เงินค่าทดแทนที่ กฟผ.กำหนด หรือหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือ ผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พบให้ กฟผ.นำเงิน
จำนวนดังกล่าวไปวางไว้ต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์หรือฝากไว้กับธนาคารออมสิน ในชื่อของเจ้าของหรือผู้
ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่น โดยแยกฝากเป็นบัญชีเฉพาะราย และถ้ามีดอกเบียหรือดอกเบี้ยใดเกิดขึ้นเนื่อง
จากการฝากเงินนั้น ให้ตกเป็นสิทธิแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นนั้นด้วย

* แก้ไขโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2535 ลงวันที่ 1 มีนาคม
พ.ศ.2535 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 19 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ.2535)

เมื่อ กพผ.นำเงินค่าทดแทนไปวางไว้ต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์หรือฝากไว้กับธนาคารออมสินตามวรรคสองแล้ว ให้ กพผ.มีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบโดยส่งทางไปรษณีย์ตอบรับในกรณีหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พบ ให้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นอย่างน้อยสามวันติดต่อกัน เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการนำเงินค่าทดแทนไปวางต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์หรือฝากไว้กับธนาคารออมสินและวิธีการในการรับเงินค่าทดแทนดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 30 ทวิ ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พอใจในจำนวนเงินค่าทดแทนที่ กพผ.กำหนด ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะรับหรือไม่รับเงินค่าทดแทนที่ กพผ.วางไว้ หรือฝากไว้ ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่ กพผ. ได้ดำเนินการตามมาตรา 30 วรรคสามแล้ว

การฟ้องคดีต่อศาลตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้การครอบครองหรือซื้อขายทรัพย์สิน การรื้อถอนโรงเรือน หรือการทำลายสิ่งอื่นที่สร้างขึ้นหรือทำขึ้นหรือการดำเนินการใดๆ ของพนักงานหรือลูกจ้างต้องสะดุดหยุดลง

ในกรณีที่ศาลวินิจฉัยให้ชำระเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้น ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่น ได้รับดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสิน ในจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ นับแต่วันที่ต้องมีการจ่าย วางหรือฝากเงินค่าทดแทนนั้น

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นพอใจและได้รับเงินค่าทดแทนไปแล้ว หรือมิได้ฟ้องคดีเรียกเงินค่าทดแทนต่อศาลภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือได้แจ้งเป็นหนังสือสละสิทธิไม่รับเงินค่าทดแทนดังกล่าว ผู้ใดจะเรียกร้องเงินค่าทดแทนนั้นอีกไม่ได้

มาตรา 31 ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอาจเป็นอันตรายแก่ระบบไฟฟ้าในเขตเดินสายไฟฟ้า

มาตรา 32 ในเขตเดินสายไฟฟ้า ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างโรงเรือนหรือสิ่งอื่น ปลุกต้นไม้หรือพืชผล เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจาก กพผ. การอนุญาตนั้นให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ กพผ.กำหนด

โรงเรือนหรือสิ่งอื่นที่สร้างขึ้นหรือทำขึ้น ต้นไม้หรือพืชผลที่ปลูกขึ้น โดยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือมิได้รับอนุญาตจาก กพผ. ให้ กพผ.มีอำนาจรื้อถอน ทำลายหรือตัดฟัน ตามควรแก่กรณีโดยไม่ต้องจ่ายค่าทดแทน

มาตรา 33 เพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัยให้ กพผ.มีอำนาจทำลายหรือตัดฟัน ตัดต้น กิ่ง หรือรากของต้นไม้ ที่อยู่ใกล้ระบบไฟฟ้า แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้นไม้ทราบล่วงหน้าภายในเวลาอันสมควร

ในกรณีที่ต้นไม้นั้นมีอยู่ก่อนการสร้างระบบไฟฟ้า ให้ กพผ.จ่ายค่าทดแทนให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้นไม้เท่าที่ควรเสียหายเพราะการกระทำนั้น

*เพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2535 ลงวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2535 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 19 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ.2535)

มาตรา 34 ในกรณีจำเป็นเพื่อตรวจ ซ่อมแซม หรือแก้ไขระบบไฟฟ้า พนักงานหรือลูกจ้างอาจเข้าไปในสถานที่ของบุคคลใดในเวลาใดก็ได้ เมื่อได้แจ้งให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองทราบแล้ว และให้นำมาตรา 28 วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 35 ในการกระทำกิจการตามมาตรา 33 หรือมาตรา 34 พนักงาน หรือลูกจ้างจะต้องพยายามมิให้เกิดความเสียหาย แต่ถ้าเกิดความเสียหายขึ้น กฟผ.จะต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายนั้น

มาตรา 36 เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อได้มาซึ่งแหล่งพลังงานตามมาตรา 6 (2) หรือเพื่อใช้ตามมาตรา 9 (4) ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

ในการนี้ จะออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่คิดจะเวนคืนไว้ก่อนก็ได้ และให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 37 ผู้ใดสร้างโรงไฟฟ้าที่มีกำลังผลิตรวมกันสูงกว่ายี่สิบเมกะวัตต์เพื่อใช้เอง หรือที่มีกำลังผลิตรวมกันสูงกว่าหกเมกะวัตต์ เพื่อขายพลังงานไฟฟ้าแก่ประชาชน ประสงค์จะเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าของตนกับระบบไฟฟ้าของ กฟผ. การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ต้องยื่นคำขอและได้รับความเห็นชอบจาก กฟผ. ก่อน

ในการให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ให้ กฟผ.กำหนดเงื่อนไขที่เกี่ยวกับคุณภาพไฟฟ้า เทคนิคทางวิศวกรรม และความปลอดภัยของระบบไฟฟ้าเพื่อการเชื่อมโยงระบบได้

การพิจารณาคำขอของผู้สร้างโรงไฟฟ้าตามวรรคหนึ่งให้ กฟผ.พิจารณาโดยไม่ชักช้า

ผู้สร้างโรงไฟฟ้าที่ไม่ได้รับความเห็นชอบหรือได้รับความเห็นชอบโดยมีเงื่อนไขที่ไม่อาจรับได้ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ที่ไม่ได้รับความเห็นชอบ หรือได้รับความเห็นชอบโดยมีเงื่อนไขที่ไม่อาจรับได้

ให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ แต่ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสนอคดีต่อศาลภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์

มาตรา 38 ให้ กฟผ.รับผิดชอบในการดำเนินการและการบำรุงรักษา เชื้อนกันน้ำ เชื้อนระบายน้ำ เชื้อนกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ และสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของเชื้อน หรืออ่างนั้น ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา 6 รวมทั้งการควบคุมปริมาณน้ำที่กักเก็บ หรือระบายจากอ่างเก็บน้ำ โดยให้คำนึงถึงประโยชน์มากที่สุดจากการควบคุมลุ่มแม่น้ำที่มีการสร้างเขื่อนดังกล่าวไว้ และแคว ลำน้ำ ทางน้ำ คลอง หรือคลองส่งน้ำที่มีต่อเนื่องกับลุ่มแม่น้ำนั้นให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ให้ กฟผ.และกรมชลประทานร่วมกันออกข้อบังคับเพื่อกำหนดปริมาณน้ำที่จะกักเก็บหรือระบายจากอ่างเก็บน้ำ

ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้เกี่ยวกับการออกข้อบังคับ หรือการปฏิบัติตามข้อบังคับให้รายงานต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาวินิจฉัย คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สิ้นสุด

* แก้ไขโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2535 ลงวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2535 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 19 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ.2535)

หมวด 4

การกำกับและการควบคุม

มาตรา 39 ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของ กฟผ. เพื่อการนี้จะสั่งให้ กฟผ. ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่ง ให้ปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐบาล หรือมติของคณะรัฐมนตรีและสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการได้

มาตรา 40 ในกรณีที่ กฟผ. จะต้องเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการนำเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

มาตรา 41 ในการดำเนินกิจการของ กฟผ. ให้คำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและประชาชน

มาตรา 42 ให้ กฟผ. เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารตามระเบียบของคณะกรรมการ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา 43 กฟผ. จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ได้

- (1) ลงทุนเพื่อขยายโครงการเดิมหรือริเริ่มโครงการใหม่
- (2) เพิ่มทุนโดยตีราคาทรัพย์สินใหม่
- (3) ลดทุน
- (4) กู้ยืมเงินเกินสี่สิบล้านบาท
- (5) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน
- (6) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์อันมีราคาเกินสิบล้านบาท

มาตรา 44 ให้ กฟผ. จัดทำงบประมาณประจำปี โดยแยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุนให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา 45 รายได้ที่ กฟผ. ได้รับจากการดำเนินกิจการให้ตกเป็นของ กฟผ. สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายตาม

มาตรา 18

รายได้ที่ได้รับในปีหนึ่ง ๆ เมื่อได้หักรายจ่ายแล้วเหลือเท่าใด ให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ แต่ถักรายได้มีไม่เพียงพอสำหรับรายจ่าย นอกจากเงินสำรองตามมาตรา 18 และ กฟผ. ไม่สามารถหาเงินจากทางอื่น รัฐพึงจ่ายเงินให้แก่ กฟผ. เท่าจำนวนที่ขาด

* แก้ไขโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535 ลงวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2535 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 19 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2535)

มาตรา 46 ให้ กฟผ.ทำรายงานปีละครั้งเสนอรัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานในปีที่ล่วงแล้วของ กฟผ. และคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการโครงการและแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า

มาตรา 47 ให้ กฟผ.วางและรักษาไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการสาธารณูปโภคแยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีการลงรายการรับและจ่ายเงินสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามจริง และตามที่ควรตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการดังกล่าว และให้มีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา 48 ให้ กฟผ.จัดทำงบดุล บัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา 49 ทุกปี ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อสอบและรับรองบัญชีของ กฟผ.เป็นปี ๆ ไป

ห้ามมิให้แต่งตั้งประธานกรรมการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง ผู้อื่นซึ่งเป็นผู้แทนของ กฟผ. หรือผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่ กฟผ.จัดทำเป็นผู้สอบบัญชี

มาตรา 50 ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานของ กฟผ.เพื่อการนี้ ให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้างและผู้อื่นซึ่งเป็นผู้แทนของ กฟผ.

มาตรา 51 ผู้สอบบัญชีจะต้องทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี และให้ กฟผ. โฆษณารายงานประจำปีของปีที่ล่วงแล้วแสดงงบดุล บัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุน ที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้วภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

หมวด 5

การร้องทุกข์และการสงเคราะห์

มาตรา 52 ให้พนักงานมีสิทธิร้องทุกข์เกี่ยวกับการลงโทษได้ตามข้อบังคับของคณะกรรมการ

มาตรา 53 ให้ กฟผ.จัดให้มีบำเหน็จบำนาญหรือกองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานใน กฟผ. และครอบครัวในกรณีพ้นจากตำแหน่ง ประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วย หรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

การจัดให้มีบำเหน็จบำนาญหรือกองทุนสงเคราะห์ตามวรรคหนึ่ง หลักเกณฑ์การจ่ายบำเหน็จบำนาญ การออกเงินสมทบในกองทุนสงเคราะห์ การกำหนดประเภทของผู้ที่พึงได้รับการสงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ และหลักเกณฑ์การสงเคราะห์ ตลอดจนการจัดการจัดการเกี่ยวกับกองทุนให้เป็นไปตามข้อบังคับของคณะกรรมการ

ข้อบังคับตามวรรคสอง ให้ใช้บังคับได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

หมวด 6

บทกำหนดโทษ

มาตรา 54 ผู้ใดขัดขวางการกระทำของ กฟผ. หรือพนักงานซึ่งกระทำการตามมาตรา 28 มาตรา 29 มาตรา 32 วรรคสอง มาตรา 33 หรือมาตรา 34 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 55 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 31 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 56 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 32 วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 57 (มาตรานี้ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535 ลงวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2535 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 19 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ.2535))

มาตรา 58 ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งเชื่อกันน้ำ เชื่อนระบายน้ำ เชื่อนกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ หรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของเขื่อนหรืออ่างนั้น โรงไฟฟ้าพลังความร้อน โรงไฟฟ้าพลังน้ำ โรงไฟฟ้าพลังปรมาณู หรือโรงไฟฟ้าพลังอื่น และลานไถไฟฟ้าของโรงไฟฟ้านั้น หรือระบบไฟฟ้าบรรดาที่ กฟผ. สร้างขึ้นหรือเป็นทรัพย์สินของ กฟผ. ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา 59 ให้พนักงานและลูกจ้างของการไฟฟ้ายันฮี การลิกไนท์ และการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ กฟผ. โดยให้ได้รับเงินเดือน หรือค่าจ้างเท่าที่ได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อน และให้ กฟผ. กำหนดอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างของบุคคลดังกล่าวใหม่ โดยให้ได้รับไม่น้อยกว่าเดิม ทั้งนี้ ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพลถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือเพื่อให้การดำเนินกิจการผลิตไฟฟ้าได้มีประสิทธิภาพ มีการประสานงานและเป็นไปโดยประหยัด ทั้งในด้านเป้าหมาย นโยบาย และในด้านปฏิบัติการ จึงสมควรรวมกิจการของการไฟฟ้ายันฮี การลิกไนท์ และการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือ ให้เข้าอยู่ในกิจการของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ประวัติผู้เขียน

นายอนวัช มาลาวัลย์ เกิดวันที่ 24 กันยายน 2513 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีนิติศาสตร์บัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2534 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2536 ปัจจุบันประกอบอาชีพทนายความ ที่ บริษัท สำนักงานกฎหมาย วิคเคอร์รี่ แอนด์ วรรณชัย จำกัด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย